

ZAVEZNIKI SO DOŽIVELI NA BALKANU POPOLEN FIASCO.

SRBSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK JE DOSPEL V SOLUN.

NEMŠKE ČETE BODO NAJBREŽE PREKORAČILE GRŠKO MEJO.

ZAVEZNIKI SE NA CELI FRONTI UMIKAJO. — V JUŽNEM DELU SRBIJE NI NOBENEGA FRANCOŠKEGA VOJAKA. — MACEDONCI SO SE ZAHVALILI KRALJU FERDINANDU. — GENERAL MACKENSEN PRI AVSTRIJSKEM CESARJU. — PAŠIČ BO SE ENKRAT POSKUSAL PREGOVORITI GRŠKEGA KRALJA. — ZAVEZNIKI HOČEJO ZAVZETI SOLUN, KI BI BIL POTEM DRUGI GIBRALTAR. — AVSTRIJCI SO ZOPET VJELI 1000 ČRNOGORCEV.

ZAVEZNIŠKA POROČILA.

Splošno umikanje.

Pariz, Francija, 10. decembra. — Vojaske strokovnjak Leonce Rousset je napisal v nekem tujak. — Njegova lista dolg članek, v katerem pravi med drugim tudi sledeče:

Najbrže se bodo vse zavezniške čete umaknile iz Makedonije in iz Srbije v grško ozemlje. Zavezniški so imeli dve nalogi: pomagati Srbom in ščititi operacijsko bazo v Solunu. Ker prve naloge niso mogli rešiti, bodo poskušali rešiti drugo.

Nikdo ne more reči, da nismo hoteli pomagati Srbom. Gotovo je seveda, da bi se veliko več lahko doseglo, če bi prišli pravčasno. Sedanje umikanje angleških in francoskih čet je čisto strategičnega pomena. Razne okoliščine so nas privedle tako daleč. Kakor sem že rekel, edina napaka je bila to, da smo prišli veliko prepozno.

Če smo enkrat v Solunu utaborjeni, nam nobena sila ne more ničesar. V Solunu bomo čakali ugodne prilike in zopet začeli z operacijami.

Glavna bolgarska armada.

London, Anglija, 10. decembra. — Glavna bolgarska armada je z vso silo navalila na angleške in francoske postojanke v Makedoniji. V Londonu vse nestrpno pričakuje novice, kako se bo ta bitka končala. Že v prvih bojih se je izprevidelo, da so Bolgari v zelo veliki premoči. Angleži najbrže ne bodo mogli vzdržati silnega bolgarskega pritiska in se bodo začeli v najkrajšem času umikati. Bolgari prodirajo zapadno od reke Vardar in južno od Strumice. Zavezniški so se dosedaj še vedno v lepem redu umikali.

Srbi.

London, Anglija, 10. decembra. — Črnogorci se še vedno ustavljajo Avstrijem, toda kako kaže, ta odpor ne bo dolgo trajal. Srbi se v divjem begu umikajo v notranjost Bolgarske. Ni treba skoraj omenjati, da so ti boji brez vsakega pomena na splošni položaj.

Uradno poročilo.

Pariz, Francija, 10. decembra. — Vrhovno poveljstvo francoske armade je izdalo danes sledeče poročilo:

Kakorhitro se je dognalo, da naše čete ne morejo stopiti v stik z desnim krilom srbske armade, je vrhovno vodstvo odločilo, da naj se francoske čete umaknejo izpred Črne in Krivolake.

8. in 9. decembra se je vršila med našim vojaštvom in bolgarskimi četami vroča bitka, v kateri smo bili mi zmagovalec. Kljub temu smo se pa morali umakniti, ker so dobili Bolgari ojačenja in so se pripravljali na nov napad.

Bolgari na Grškem.

London, Anglija, 10. decembra. — Dopisnik neke tujak. — Njegova agencija je sporočila, da so bolgarski ušasti na nekaterih mestih vdrl v grško ozemlje in da poskušajo zasedati železniško progo, po kateri se bodo zavezniški umikali. Če se jim to posreči, bo prišla vsa zavezniška armada v past, iz katere ne bo imela nobene izgoda. Skoraj vse tujak. — Njegova agencija pripoveduje, da so doživeli zavezniški s svojo eksped

dicijo na Balkanu veliko blamažo.

Srbski ministrski predsednik.

Rim, Italija, 10. decembra. — Srbski ministrski predsednik N. Pašić je došel v spremstvu štiridesetih poslancev po velikih naporih v Solun. Nocoj zvečer bo odpotoval v Atene. Še enkrat bo šel k grškemu kralju in ga bo prosil, da naj se pridruži zaveznikom. Vse njegovo prizadevanje bo najbrže brezuspešno.

Precejšnja škoda.

London, Anglija, 10. decembra. — Reuterjevi agenturi je sporočil njen atenski dopisnik: Anglija bo poskušala na vse načine nasprotovati Grški, samo da bo zmanjšala njen upliv. Dosedaj je podpirala več grških parobrodskih družb, in je dala Grški na razpolago več parnikov za prevažanje pošte. Iz zanesljivega vira sem doznal, da ji bo sedaj vse to odvzeta. Nadalje ne bo dobivala Grška iz Anglije več premoga, pa tudi importirati ne bo mogla iz Anglije ničesar.

Nemci morajo iz Aten.

Pariz, Francija, 10. decembra. — Atenski dopisnik Havasove agencije naznaja: Časopis "Ethnos" poroča, da je grška vlada zapovedala avstrijskim, nemškim in turškim konzulom zapustiti glavno mesto. Za konzule bo moralo iti tudi nemško in turško prebivalstvo.

AVSTRIJSKO-NEMŠKO-BOLGARSKA POROČILA.

Angleži se umikajo.

Berlin, Nemčija, 10. decembra. — Iz poročil, ki jih je dobila tujak. — Njegova vojaška oblast, je razvidno, da so se začeli angleški in francoski armadni zbori na celi črti umikati. Na srbskem ozemlju ni nobenega zavezniške več. Angleži so izgubili deset topov.

Berlin, Nemčija, 10. decembra. — Vrhovno poveljstvo nemške armade poroča:

Armada generala Koevessa je v dveh dneh vjela 1200 sovražnikov. Čete generala Gallwitzja se zadnji čas ne udeležujejo operacij.

Južno od Strumice so odvzeli Bolgari Angležem deset topov.

1000 Črnogorcev vjetih.

Dunaj, Avstrija, 10. decembra. — Avstrijski generalni štab poroča:

Na višinah, južno od Plevlje, smo uničili več črnogorskih oddelkov, ki so se izvanredno hrabro borili. Pri Derani je naša artilerija prisilila črnogorsko levo krilo, da se je umaknilo.

Včeraj smo vjeli 1000 mož in zaplenili veliko vojnega materiala.

Naš podmorski čoln je vjel pri Draču neko albansko jadralnico, na kateri je bilo 30 srbskih vojaških beguncev, ki so hoteli pobegniti v Italijo. Vsa posadka je vjeta.

Macedonci se zahvaljujejo.

Berlin, Nemčija, 10. decembra. — Macedonci v onem ozemlju, katerega so odvzeli Bolgari Srbom, so poslali danes bolgarskemu kralju Ferdinandu brzojavko sledeče vsebine: Rešeni srbskega jarma prisegamo kot prosti bolgarski državljani vladarju zvestobo.

Mackensen pri avstrijskem cesarju.

Berlin, Nemčija, 10. decembra. — Generalni polkovnik Mackensen, poveljnik avstrijskih in nemških čet na Balkanu, je bil danes v avdienci pri avstrijskem cesarju. Ko je prišel na Dunaj, mu je priredilo prebivalstvo navdušene ovacije.

Poročilo, da je bil Mackensen pred kratkim v Carigradu, ni resnično.

Solun.

Dunaj, Avstrija, 10. decembra. — Zavezniški pravijo, da je grška vlada čisto pod uplivom Nemčije in Avstrije, kar pa ni resnica. Avstrija in Nemčija samo želita, da bi ostala Grška nevtralna in da bi v polni meri rešila svojo čast. O kakem uplivanju ali celo pritisku ni torej niti govora.

Ker so smeli zavezniški predstojniki grško ozemlje, je naravno, da si tudi Avstrija in Nemčija lastita to pravico. V slučaju, da se bo zaveznik umaknil na Grško, ga bosta zasledovala do morja.

Če bi padlo Angležem in Francozom v glavo, da bi napravili iz Soluna novi Gibraltar, bodo to preprečili topovi, ki so zavzeli Varšavo in Antwerpen.

Turki.

Carigrad, Turčija, 10. decembra. — Turški generalni štab poroča:

Na Galipolisu je položaj neizpremenjen. Razen malih spopadov pri Sed-il-Bahru, vlada na na vsej fronti mir.

Položaj v Rumuniji.

Iz Bukarešte poročajo: Rumunski naučni minister je imenoval za rektorja bukarške univerze prodno, da so se začeli angleški in francoski armadni zbori na celi črti umikati. Na srbskem ozemlju ni nobenega zavezniške več. Angleži so izgubili deset topov.

"Dimineca" javlja, da so rumunske oblasti še pravčasno izsledile, da je važen most železnice proge iz Konstanca v nekdanji bolgarski Dobrudža, podminiran. Krivec niso izsledili.

Na Dunaju so se vršila pogajanja med zastopniki rumunske komisije za eksport žita z avstrijskimi faktorji. Rumunski zastopniki so se vrnili v Bukarešto. Pogajanja se bodo nadaljevala. Vojni tarifi rumunskih ladij za transport žita po Donavi so tako poskočili, da onemogočajo normalni promet.

Berlinski listi poročajo: Rumunski dijaki, ki študirajo na inozemskih univerzah in ki so se bili z ozirom na položaj vrnili domov, so dobili sedaj dovoljenje, da se vrnejo k svojim študijem v inozemstvo.

Dvojčka.

Stanton, Va., 10. decembra. — Chas. E. Taylor ima že osem otrok, sedaj mu je pa žena porodila še dvojčka. Oče, ki le malo zasluži, je postal tako razburjen, da si je prerezal vrat. Zdravniki upajo, da ga bodo rešili, kljub temu, da je izgubil veliko krvi. Mati in dvojčka so zdravi.

ROJAKI POZOR!

Ker nam letos nikakor ni moglo dobiti PRATIK iz starega kralja, opozarjamo vse cenjene rojake in rojakinje, da naj pridno naročijo naš Kalendar.

Debata v nemškem državnem zboru.

Govor poslanca Landsberga. — Nemci še vedno pravijo, da je bila vojna Nemčiji vsiljena.

DR. KAEMPF.

Nemški socialisti so postali odločni nasprotniki militarizma in marinizma. — Liebknecht.

Berlin, Nemčija, 10. decembra. Vsed večeršnjega govora državnega kancerja je nastala danes v državnem zboru velika debata. — Poslanec dr. Spahn je prebral neko izjavo in s tem preprečil socialnemu demokratu Ottonu Landsbergu, da ni mogel govoriti. Ker so začeli socialisti proti temu odločno protestirati, mu je predsednik slednjim vendarle podelil besedo.

Landsberg je izjavil, da je bil govor državnega kancerja zelo preprečeval in da je napravil na vse zelo velik utis. Izjavil je, da se popolnoma strinja z njim v točki, da je bila Nemčiji vojna vsiljena in da je za Nemčijo še častno, če sklene mir. Nasprotniki ne smejo misliti, da bodo dobili od Nemčije kaj ozemlja. Socialisti so odločno proti temu, da bi se odstopilo Francozom Alzacija in Lotaringijo.

— Naša vroča želja je — ja govoril nadalje — da bi bila ta strašna vojna prejkomega končana. Četam, ki so na vseh frontah zmagovale, smo iz dna srca hvaležni. Naša borba proti militarizmu in marinizmu je opravljena. Vemo, da moramo imeti močno mornarico in močno armado, toda celo zavedo se mora tako urediti, da ne bodo stroški za oboje previsoki.

Ko je utihnil, so mu začeli vsi navzoči navdušeno ploskati.

London, Anglija, 10. decembra. Poročilo, da se s kancervim govorom samo socialistični poslanci Liebknecht ni strinjal, ni resnično.

"Daily Mail" poroča iz Amsterdamu, da so mu skoraj vsi socialisti navdušeno ploskali, ko je vprašal kancerja glede nemških financ.

Ledebour in drugi socialisti so delali razne opazke, kakor: — Kako je pa z aneksijo? — Kaj mislite o tem? — Se to nam pojasnite! — Zatem je bil nastal tak ropot, da ni bilo slišati medklav. — Nemško prebivalstvo je z govorom zelo zadovoljno, misleč, da bo kmalo napočil tako željno pričakovani mir.

Drobne vesti iz Rusije.

Na južnem Ruskem preplavlja papirasti denar ves promet. Bakreni, nikeljasti in srebrni denar je zelo redek.

Da se omeji vpliv nemškega kapitala na rusko industrijo, je postavil finančni minister vladno komisijo, ki naj kontrolira industrijalna podjetja, pri katerih so zainteresirani nemški kapitalisti. V celnem so konstatirali 412 takih podjetij, od teh 143 v Petrogradu in 83 v Moskvi; 197 industrij je kovinskih, 40 kemičnih.

Notranji minister Chvostov namerava skrajšati število osebnih vlakov v Petrograd na minimum ter prepovedati vsak drug promet izvenjski promet z žilivi in lečili.

500,000 bušljev pšenice zgorelo.

Wrie, Pa., 10. decembra. — Danes zjutraj je nastal v skladišču Pennsylvania železnice ogenj in uničil preko 500,000 bušljev pšenice. Povzročeno škodo cenijo nad \$750,000. Kako je nastal požar, ni znano.

Italjani v Tripolisu.

Berlin, Nemčija, 10. decembra. Ker je nastala v Tripolitani zopet ustaja, preti Italijanom nevarnost, da bodo morali za vedno zapustiti to deželo. Dobro organizirani Senusi so zasedli še skoraj ves tripoliški okraj. V zadnji bitki so izgubili Italijani do 6000 mož.

Zapadno bojišče.

Nemci so odbili nove francoske napade. — Zopetno prodiranje proti Calais. — Nova ofenziva.

Berlin, Nemčija, 10. decembra. — Na zapadnem bojišču si Francozi na vse načine zadajajo za seti grič št. 193, ki se nahaja severno od Souvaina. Mi smo odbili vse njihove napade; umakniti so se morali s silnimi izgubami. Zadnjih 24 ur se ni ničesar posebnega pripetilo. Vojne operacije zelo ovira slabo vreme.

Pariz, Francija, 10. decembra. — Francoske čete so si priborile zadnje dni več zelo lepих uspehov s tem, da so pregnale Nemce z višin južno od St. Compta. — Francoski generalni štab naznaja, da se vrše tju artilerijski boji v okolici Bois-en-Hache ter med rekama Somme in Oise. — Francoska artilerija je uničila dve nemški bateriji.

London, Anglija, 10. decembra. — Poročilo, ki so dospela sem preko Amsterdamu in nizozemsko-belgijske meje, naznaja, da so Nemci dobili nova ojačenja in da se pripravljajo na novo ofenzivo. Vasi, ki so neposredno za nemško fronto, so morali prebivalci zapustiti.

Iz tega poročila se da sklepati, da se pripravljajo Nemci na novo ofenzivo in da nameravajo predreti do Calaisa.

Železnica Petrograd—Kola.

Vsa poročila, da je železnica Petrograd—Kola (Ledeno morje) dograjena in oddana prometu ter da je pristanisce v Lednem morju že začelo delovati, niso resnična.

Poročevalce "Frankfurter Zeitung" poroča iz zanesljivega vira, da so komaj začeli graditi srednji del, ki gre preko težavnega skalovitega ozemlja. Dograjeni bodo predori šele čez mnogo mesecev, morda čez leta.

Konference rumunskih državnikov z zastopnikom Rusije.

Bukarešt, 10. decembra. — Ministriški predsednik Bratianu je bil v avdienci pri kralju, katerega je poročal o rezultatu svojih posvetovanj s poslanci vladne večine. Rumunski minister za javna dela, poljedelski minister, državni tajnik vojnega ministrstva ter poslanec Bratianu, brat ministrskega predsednika odpotujejo v Silitrio, kjer se sestanejo z ruskim pobaščencem, knezom Urusovom.

Dresura.

Izmed vseh živali je pse najlažje dresirati. — Dresirane pse se uporablja v razne namene.

Pes in konj sta najbolj zvesta človeku. Kdo se ni bral o slavnih bernardinskih pseh, ki pozimi rešujejo ponesrečene potnike, jih spravijo k gostoljubnim menihom ter jim s tem rešijo življenje? — Pes in človek sta neločljiva prijatelja. Psa se da lahko dresirati in se ga lahko uporabi za razne namene. Posebno v sedanjih vojni igrajo psi zelo važno vlogo. — V francoski armadi imajo pse, ki prenašajo važna poročila, ki iščejo po bitki ranjence in ki avizirajo prihod sovražnika. Pes je posebno prvim četam v zelo veliko pomoč. Večkrat se je že zgodilo, da je naš pes ranjenega dve ali tri milje vstran od bojne črte, nakar je prišel k četi in začel toliko časa cviliti, da se je odpravila z njim vojaška patrulja in našla ranjenega vojaka.

V letošnjem Kalendarju dobite zelo zanimiv članek "Pes v vojni". V njem je natančno popisano, kako so se posluževali psov že stari Rimljani in Grki, ter je povedano, kakšno vlogo igra pes v sedanjih vojni. — V Slovensko-Ameriškem Kalendarju najdete še veliko lepih povesi, raznih drugih člankov in veliko šale. Kalendar krasi nad trideset slik. Naročajte ga pri: SLOVENSKO PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Nemška vlada je odpoklicala atašeeja.

Nemški poslanik grof Bernstorff je o tej zadevi obvestil državnega tajnika Lansinga.

OSTRA NOTA.

Med Zdr. državami in Nemčijo najbrže ne bo prišlo do nobenega nesporazuma.

Washington, D. C., 10. decembra. — Danes je bil nemški poslanik grof Bernstorff pri državnem tajniku Lansingu in mu sporočil, da se je nemški cesar uklonil zahtevi druženih držav in da je odpoklicala obo nemška atašeeja von Papna in Boy-Eda. Ko je odšel nemški poslanik, je podal državni tajnik sledečo izjavo: Nemški poslanik me je obvestil, da je nemški cesar odpoklicel stotnika Papna in kapitana Boy-Eda.

Pogovor med obema diplomatom je trajal komaj pol ure. — Lansing mu je zagotovil, da jima bodo dale Zdržene države varno spremstvo in da se lahko brez skrbi podasta na pot.

Iz tega je razvidno, da je Nemčija popolnoma popustila. — Še pred kratkim je grozila Zdrženim Državam, da bo poslala domov ameriškega poslanika in da bo postalo razmerje med njo in Zdr. državami precej napeto. — Nekateri so celo mislili, da se bo med obema državama preknila le diplomatske zveze.

Nota, katero so poslale Zdržene države Avstriji glede potovanja parnika "Ancone", je bolj podobna ultimatu kakor pa navadni noti. Sestavljena je v veliko bolj ostrem tonu kot katerikoli svariilo, ki je bilo poslano Nemčiji. Besedilo note bo prišlo čisto jutri ali pojutrišnjem.

Predsednik Wilson baje ustraja na stališču, da mora avstrijski generalni konzul v New Yorku takoj zapustiti Zdržene države, ker je zapleten v nevarno zaroto. Razen njega bo moralo iti še nekaj drugih avstrijskih konzulov.

Zdržene države zahtevajo nadalje od Avstrije, da mora dati popolno zadoščenje za potop parnika "Ancone" in da mora plačati družinam ponesrečenih Amerikancev primerno odškodnino.

Avstriji skoraj gotovo ne bo kazalo drugega, kakor ukloniti se. Na Dunaju bo v sled note najbrže zavladalo zelo veliko razburjenje.

Pesimizem ruskega časopisja.

Kodanj, Dansko, 19. decembra. Rusko časopisje je v sled dogodkov v Srbiji skrajno pobito. Tako piše "Ruskoje Slovo": Še nikdar ni videla svetovna zgodovina naroda, ki se tako, kakor Srbi, do zadnjega diha bori proti smrtnemu sunku sovražnika, o katerem ve, da mu ne izbegne.

"Djen" poudarja, da smatrajo v diplomatičnih krogih položaj Srbije za obupen. Le dvoje izhodišč se preostaja srbski armadi: da se umakne v Albanijo, kjer ji je vse prebivalstvo sovražno, ali pa na grško zemljo, kjer bo gotovo razorožena. Grška bo vsekakor ostala nevtralna, na intervencijo Rumunije ni niti misliti.

SLAMNIKARJI — POZOR!

Ker nismo bili natančno informirani, smo včeraj sporočili, da je generalna stavka že napovedana. To se dosedaj še ni zgodilo, pač pa bo prihodnji teden splošno glasovanje in pri tej priliki se bo vse uredilo. Če se bossi ne bodo hoteli ukloniti, je samooobsebi umevno, da bo napovedala M. & L. Straw Hat Workers Union Local No. 24 U. C. H. & C. M. of N. A. ter unija blokarjev Local 42 generalno stavko. — Prvi pogoj je, da ste vsi organizirani. Toliko v pojasnilo.

Italjanska fronta.

Avstrijske čete uspešno operirajo proti Italjanom. — Nočni napadi pri Gorici in Oslavju.

Dunaj, Avstrija, 10. decembra. — Avstrijsko armadno vodstvo poroča, da se vrše ob soški fronti zelo vroči spopadi med avstrijskimi in italjanskimi četami. Italjani so vpriporili zadnje dni več novih napadov na Gorico, pa niso ničesar dosegli, ampak so se morali z velikimi izgubami umakniti. Bitka pri Tolminu še ni končana.

Tozadevno poročilo se glasi: Italjane smo pri Gorici pognali nazaj ter odbili pri Oslavju in gori sv. Mihaela vse njihove napade. Pri Dolju, severozapadno od Tolmina, so naše čete izboljšale svoje postojanje s tem, da so zavzele nekaj sovražniških strelnih jarkov. V južnem delu Tirolske je naša artilerija obstreljevala italjanske postojanke pri Landanu in Alivi.

Bordeaux, Francija, 10. decembra. — Sem je došel francoski parnik "La Touraine", ki je odplul 30. novembra iz New Yorka. Na krovu ima kakih 300 italjanskih rezervistov.

Šef ruskega generalnega štaba.

London, Anglija, 10. decembra. Poročevalce nekaterih angleških listov v ruskem glavnem stanu poroča o razgovoru s šefom ruskega generalnega štaba, generalom Aleksejevom. General je mnenja, da bo vojna še dolgo trajala. Rusija se mora omejiti na to, da ostane pozorna in da, če more, podpira akcije zavezništev. Zdi se, da nameravajo Nemci prirediti z veliko akcijo na zapadu, kar se da sklepati iz dejstva, da spravljajo tja mnogo čet in težkih topov. Na ruski fronti za enkrat ne iščejo odločitve. Nemci se zadovoljujejo s tem, da utrjujejo svoje pozicije v prostoru pri Dvinsk, od koder nameravajo potem spomladati prodirati naprej.

Tretje nemško vojno posojilo.

Berlin, Nemčija, 10. decembra. Tretjega nemškega vojnega posojila se je podpisalo dosedaj že za 10.581,400,000 mark.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljave v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni a Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznaja, da se denarne pošiljave ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa poslujejo pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kakva dva tedna dalj, nego v mirovnihi razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno preseljavajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojakom, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in one osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	\$	K	\$
5....	.90	120....	17.80
10....	1.65	130....	19.25
15....	2.40	140....	20.75
20....	3.15	150....	22.20
25....	3.85	160....	23.70
30....	4.60	170....	25.20
35....	5.35	180....	26.65
40....	6.10	190....	28.15
45....	6.85	200....	29.60
50....	7.55	210....	31.00
55....	8.30	220....	32.40
60....	9.05	230....	33.85
65....	9.80	240....	35.30
70....	10.50	250....	36.75
75....	11.25	260....	38.20
80....	12.00	270....	39.65
85....	12.75	280....	41.10
90....	13.50	290....	42.55
100....	14.80	300....	44.00
110....	16.30	310....	45.45

GLAS NARODA

Slovenic Daily.
 Grand and published by the
Horvath Publishing Co.
 (a corporation.)
 FRANK SAKER, President.
 LOUIS BENEDICT, Treasurer.
 11 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Prices of Business of the corporation and addresses of above officers:
 11 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
 One year in advance \$3.00
 Six months in advance \$1.50
 Three months in advance \$1.00
 One month in advance \$0.50
 Single copy 10 cents

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA" ("Voice of the People")
 Published every day except Sundays and Holidays.
 Subscription yearly \$3.00.

Advertisement of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

Order of agreement.
 Deposit here postage in person or by mail.

POGREB.

Slika iz življenja koroških Slovencev.

(Nadaljevanje.)

Nemški kancler je bil takole zavlil, kot da se smilijo nemškim diplomatom Rusi in Francozi, ker imajo tako silne izgube. Kako to, da so se Nemcem naenkrat zasmilili Francozi in Rusi, ko vendar niso imeli nikakega usmiljenja ne za Belgijo in ne za Srbijo? Saj so Belgiji in Srbiji menda tudi ljudje in so bili Nemčiji veliko manj nevarni kot so ji Rusi in Francozi. Kako je to?

Značilna je tudi kanclerjeva pripomba, da Turkov ne sme nikoli poditi iz Evrope. Turki so se Nemcem posebno prilastili k sreči. Kar se tiče krvočelnosti, grozovitosti in drugih takih čednosti, sta si Turke in Nemce precej enaka, zato sta pa tudi nerazdružljiva prijatelja. Skoraj bi rekli, da so Nemci v gotovih ozirih še slabši...

Dopisi.

Lloydell, Pa. — Delavske razmere so bile v tem letu tako slabe, da se skoraj niti za hrano ni moglo zaslužiti. Šele pred kratkim se je obrnilo na boljše. Sedaj obratujejo skoro vsi premogovniki, zaslužek je pa še vedno bolj pičel. Včasih nam primanjkuje železniških voz, včasih pa nimajo družbe naročil. Navzlic nasprotovanju superintendenta so pristopili k lokalni uniji skoraj vsi premogarji, kar je vsekakor lep napredek. — Dne 4. decembra sta se pri delu težko ponesrečila Matija Hribar in Anton Jerič. Upati je, da bosta v kratkem okrevala. Člane društva sv. Petra in Pavla št. 35 J. S. K. J. opozarjam, da naj se udeležijo seje, ki se bo vršila 19. decembra. Pričetek je točno ob eni uri popoldan. Kdor se seje brez posebnega vzkroka ne udeleži, plača kazen 50 centov. — Z bratskim pozdravom Jernej tajnik.

Farrell, Pa. — Z delom se je obrnilo nekoliko na boljše, pa je kljub temu še veliko štaparjev, ki iščejo dela, pa ga ne morejo dobiti. Ker se je tudi pri nas začela zima, se prav radi smučemo okoli "ta črne". Če se sestanemo, se pogovarjamo o vojni in o njenih posledicah. Najbolj se nam dopade Glas Naroda. — Društvo svete Barbare št. 82 je imelo 5. decembra volitev uradnikov za prihodnje leto. Izvoljeni so bili sledeči: Joe Germ, predsednik; Jack Persin, podpredsednik; Jernej Okoren, tajnik; F. Kramar, zapisnikar; A. Zug, blagajnik. Gospodarski odbor: A. Valentinčič, J. Persin in J. Trojan; straža: J. Germ; zastopnik: J. Cimperman. To društvo obstoji že tri leta je že jako napredovalo. Pred enim mesecem si je kupilo zastavo, zadnjič pa poslopje z lotom. Seveda, složno moramo delovati, če hočemo kaj doseči. Torej le naprej do končnega cilja. Na Novega leta dan bomo imeli veselico s tombolo. Zelo bi bili hvaležni, če bi nam rojaki darovali kak dobiček. Navstivdenje v soboto v Persinovih prostorih! — Kot zastopnik Glas Naroda naznanjam, da vas bom kmalo obiskal in se vam prav lepo priporočam. V zalogi imam tudi nekaj Koledarjev. Prepričan sem, da bodo rojaki kmalo segli po njih. Vesele božične praznike vsem skupaj! — A. Valentinčič.

Red Lodge, Mont. — Pred kratkim se je tukaj po nesreči ustrelil naš rojak Avgust Mekuš. Sel je na lov, pa je tako nesrečno padel, da se mu je izprožila puška. Strel ga je zadel v nogo. Po hudih bolečinah je umrl vsled zastrupljenja krvi. Pogreb je bil v soboto 4. decembra. Pokojnik je bil rojen v vasi Kav na Primorskem in zapušča v stari domovini mater, tukaj pa ženo in dva nedorošila otroka. Bil je član društva "Solnce" S. N. P. J., katero mu je preskrbelo lep pogreb. Pokojnik je bil blaga duša in je bil povsod splošno priljubljen. Rojakom ne svetujem sem hoditi, ker se delo zelo težko dobi. Ko se razmere izboljšajo, bom že sporočil. Pozdrav! — Jernej Koprivšek.

"Time is money."

Nikjer na svetu naslovljeni izrek nima toliko veljave, kakor beš pri nas. In vendar ljudje vsako leto v tem času porabijo vse polno časa z namenom, katere nikdar ne izpolnijo.

Dr. Dernburg.

Amsterdam, Nizozemsko, 10. decembra. — Z Dunaja poročajo, da je dospel tja bivši nemški kolonialni minister Dr. Dernburg. Od tam se bo baje podal v Rumunsko, Bolgarsko, Grško in Turčijo.

Ko se je Jurček nekoliko odahnil, je spet nadaljeval: "Eh, veste, ljudje božji, to so bili lepi tisti trenutki, kakor lepših ne doživim noben mogočnej tega sveta!... A kaj, ko so bili pa tako kratki!..."

Tretji dan po onem dogodku sta prišla do mene logar in orožnik. Vedel sem precej, kaj to pomeni, vedel pa tudi, da bi bilo vsako ustavljanje zaman. Dal sem se molče vklemiti.

Toda ne, da bi me bila peljala dol, kakor bi bilo prav, ne, moral sem z njima navzgor! Vedel sem precej, kam hočeta z menoj in tudi žigava volja je to. In res smo prišli do Osojnika!

"Osojnik, oj, Osojnik!" je klical logar že od daleč. "Ven pridi malo, ven!"

Osojnik stopi iz veže, dekle se pa pri oknu prikaže. Orožnik jo jame izpraševati, kako se je godilo takrat, ko sem jaz logarja premikastil. Toda na nobeno vprašanje mu ni dala odgovora, samo vikala je:

"Pri miru ga pustite! Ničesar takega ni storil, da bi ga vklemiti!"

Videl sem, kako se je tresla po vsem životu in kakor ji je bilo hudo. Pogledavala me je tako mirno s tistimi svojimi modrimi očmi, da se mi je sree jokalo.

Ali pokazal nisem tega, ker nisem hotel, da bi se bil oni pasel ob moji bolečini.

V tem, ko je orožnik izpraševal dekleta, se je pa logar rogol Osojniku:

"Le dobro si pogledi svojega zeta, zakaj nekaj časa ga zdaj ne boš videl! Zdaj imamo tistega tičja, ki nastavlja zadrgo smrti!"

Jaz se zganem. To mi je bilo novo. Hotel sem že reči, da je to laž, a predno sem izpregovoril, je že zavpilo dekle:

"Moj oče nastavlja in noben drug!"

Zdaj bi bili morali videti Osojnika! Moral je biti pijan, če ne, bi ne bil tako divji. Skočil je v hišo in jaz sem samo še to videl, kako je padla njegova težka roka zviškoma na dekletovo glavo in kako je dekle izginilo izpred okna. Pobil jo je na tla! Kaj se je naprej godilo, ne vem, ker sta me odvedla v stran. No, in potem — eh, pa kaj bi vam prival vse na tanko!... Kako mi je bilo, veste lahko sami. Pripeljan sem bil pred sodišče. Pa to ste imeli slišati, kako se je lagal ta satan, logar! Dobil sem celih šest mesecev zaradi njega!

Ko sem bil prestaj kaznen, sem bil pa za vojake zrel. Vtaknili so me v vojaško suknjo, ne da bi bil smel le en dan domov! Moral sem takoj v Italijo.

Od tam mi je pisal dober tovariš pismo na Urško. Tistikrat je bilo še vse drugače s pošto nego je dandanes. Nič bi se ne bil čudil, če bi ne bil dobil odgovora. Toda dobil sem ga — a kakšnega! No, saj se še sam ne spominjam na vse, kar je stalo v tistem pismu, samo toliko vem, da me je vsaka beseda rezala v srce in da so mi po licih tekale solze, ko mi ga je prijatelj bral. Zame ni bilo nobenega upanja več!

Ali potolažil sem se kmalo. Naj bo v božjem imenu! Sem si mislil. Kar ni, pa ni! Kakor prišlo, tako prešlo! Saj bi bila res neumna, če bi čakala name!

Dolgih osem let sem bil pri vojaki. Pri Maženti sem dobil pa svinec v nogo. No, ko se mi je bila rana zacelila, so me poslali domov...

Eh, to se mi je zdelo vse čudno, ko sem bil po tolikih letih pet doma! Moja baba se mi je videla zdaj še vse manjša nego poprej. Poleg tega pa je bila napol podrtja. Bilo je je treba najprej popraviti. Nekaj časa sem premišljeval, ali bi začel, ali ne bi, na posled sem se pa le lotil. Dom je le dom in naj je še tako slab!...

Bil sem že štirinajst dni doma, na Urško pa niti enkrat še nisem mislil. Pozabil sem bil tako nanjo, da se je še doma nisem spomnil. No, seveda, tisto kratko znanje, to je bilo tako, kakor bi človek pest slame zažgal...

Toda ko sedim nekega večera v koči tako sam — bilo je že mračno — se odpro vrata in noter stopi ženska. Zdaj pa poslušajte, ljudje božji!

"No, ali si prišel me vprašat. Prišel!" odgovorim jaz ter začnem debelo gledati. Vedel ni-

sem čisto nič, kaj naj pomeni to vprašanje.

"Dolgo te ni bilo, dolgo!" izdihne spet.

"Dolgo!" potrdim jaz in pristavim: "Pa kdo si vendar?"

Toda v tistem hipu se mi posveti in spoznam sem jo, ne da bi jo bil videl v obraz.

"Urška!" zavpijem in solze mi stopijo v oči.

Njej pa se na glas zaihti. "Da, jaz sem!" reče žalostno. "In tvoj mož?" vprašam jaz. "Kakšen mož?"

"No — iz tistega pisma sem poznal..."

"Kakšnega pisma?"

"A tako!" odvrnem jaz. Zdaj sem vedel, pri čem sem in kako je bilo s tistim pismom. Nisem hotel govoriti dalje o njem.

"Nič, nič!... Ti si torej čakala?"

"Ali nisem mar obljubila? Ali ti nisem mar segla v roke?"

No, kaj pravite k temu, ljudje božji!... Taka ženska, kaj!...

No, in drugo si lahko mislite! Vzela sva se in srečno živela skupaj noter do zdaj. Nikdar ni govorila o tem, kaj je trpela radi mene, in nikdar nisem slišal kake težbe iz njenih ust. Pa tudi sporek se nista nikoli v vseh štiridesetih letih najinega zakona. Najhušje, kar mi je kdaj storila, je to, da me je pustila zdaj samega. No, pa če Bog da, saj ne bo nikoli dolgo tega, ko me ponese te za njo!"

"Nič se ne ve, v božjih rokah smo!" pripomni nekdo.

Polna luna se je bila ravnokar pribalala izza vrha zelene Olševe, ko so zapuščali pogrebi Železno Kaplo.

Mraz je bilo, da je škripalo in vriskalo pod nogami. Zeblo jih je tembolj, ker so sedeli toliko časa na gorkem. Zobje so jim šklepetali in kolena so jim tolkla skupaj. Bili so nekoliko preslabo obdelani za tak čas. Sam Mikej je imel dolgo suknjo, ki pa tudi ni bila kdove kako debela. Potegnili so si kučme globoko doli na obrabe, potem pa vtaknili roke v žepe, potiskajoč jih v ospredje, da bi tem tesneje prišli obleko okoli života.

Govoriti se jim ni ljubilo. Zrli so z upognjeno glavo enakomerno predse v tla, da je bilo videti, kakor bi iskali neka, kar so tja grede izgubili.

Jožek, Mikej in Troke so imeli pri tem vsi eno in isto misel, vsi trije so mislili, kako prijetno bi bilo, če bi bili že doma v gorki postelji. Jurčka pa so navdajali drugi občutki. S svojim lastnim pripovedovanjem si je bil priklical svojo preteklost, svojo mladost v spomin in bilo mu je še vedno mehko pri srcu. Zdal se je prav občutil izgubo, ki ga je bila zadela, in vedno zopet se je bil vprašal: "Kaj bom, kako bom?"

Noč je bila krásna, da se krasnejše misli ne dá. Vedro, modro nebo se je bočilo kakor velikanski baldahin nad spoje sanjajočih zemljo, a poredke zvezde na njem so zrle kot skrbno pazee oči nevidnih bitij nizdol. Mirno, brez utripanja so blesteli, kakor bi hoteli kazati neko posebno resnost ta večer, kakor bi se one zivisti, s katero migljajo sicer, sramovalje vsprico kraljice močnega neba, ki je dostojanstveno, veličastno plula in se vzpenjala kvišku mimo njih vrst.

Sveta tišina je vladala. Sicer je potegnil včasih sever, a nič ni bilo slišati njegovega diha; samo čutil se je po skelini, katero je povzročil na obrazu. Popolnoma tiho, kakor izumrlo je bilo vse, le stopinje so hreščale in cvilele, pa Bela je žuborela, mrmrala in zvenela še glasneje nego čez dan.

Milina blede lunine luči se je harmonično spajala z belino čez zemljo razprostrte snežne odeje ter zagrinjala okolico v mrkel, tajinstven svit, da se je videlo vse izpremenjeno, predrugačeno. Tiste čeri in raznotero oblikovane skale, ki se dvigajo iz posameznih hribov ob straneh, kakor bi bile izrastle iz njih in ki vsled svoje čudovitosti je podnevu mogočnovo vplivajo na človeško domišljijo, so zadobile v tem čarobnem polumračju svoj poseben pomen; izpremenile so se v velikanske gradove ali v prijazno sanjajoče kapelice, ali pa so ozivele ter si nadele podobo groznih velikanov, stoječih na straži ob strmih gorskih robovih.

Cesta se je vila, zato je bila na nekaterih mestih razsvetljena, na drugih spet se je izgubljala v temi velikanskih gope, katere so metali nanjo posamezni gorski vrhovi.

"Mraz je, mraz!" izpregovorili

naposled Jožek, kateremu je bilo že preveč molčanja. Bilo mu je začelo že dolgočasno postajati.

"Mraz!" potrdi Mikej. "No, coj bi se ne smelo zunaj prenočevati?"

"Bog ne daj!" pristavi Trobe. "Ta bi bila zadnja!"

"I kaj pa ti tako molčiš?" vpraša Jožek Jurčka, ki se tudi še dajni oglašil.

"Mislim to in ono!" odvrne ta. "Tako se mi zdi, kakor bi delal prazno pot in bi ničesar več ne imel iskati doma."

"E, ne smeš biti tak!" ga tolaži Jožek. "Saj je tudi že komu drugemu umrla žena, ne samo tebi!"

"Vem, da... Toda ne morem si pomagati. Tako nekam čudno mi je tukaj notri v mojih prsih, tako čudno, da vam ne morem povedati, kako..."

Zopet so molčali.

Jurčkove ne prav jasne besede so vzbujale drugim neprijetne občutke. Kakor bi se bali, da bi jim ne povedal še kaj, kar bi jih vznemirjalo, so obmolknili tudi oni spet. Šele ko se jim je bilo ločiti, reče Jožek:

"Mi zavijemo zdaj tukaj na levo gori. Krajša bo tod za nas!"

"Bog vam plačaj torej!" se zahvaljuje Jurček in poda po vrsti desnico.

"Pa lahko noč!"

"Lahko noč!"

(Konec prihodnjice.)

Nov ministrski predsednik.

Madrid, Špansko, 9. decembra. Španski kralj Alfonz je poveril včeraj grofu Alvaru de Romanones sestavo novega kabineta. — Kabinet ministrskega predsednika Data je prejšnji ponedeljek resigniral. Grof Romanones bo prihodnji ministrski predsednik.

Bogat plen.

Chicago, Ill., 9. decembra. — Čestni roparji so napadli včeraj na West North Ave. blagajnika za varovalne družbe in ga oropali za \$8000. Banditi so šli.

Bolgarsko in turško vojno brodovje.

"Koelnische Ztg." poroča iz Kodanija:

"Ruskoje Slovo" poroča iz Sebastopola: Po daljšem odmoru se kažejo turške vojne ladje zopet v Črnem morju. Bolgarska vlada je baje izjavila, da je pripravljena dati bolgarsko vojno brodovje za čas vojne Turčiji na razpolago. Šest minonosk in križarka "Nadežda" je odplulo iz Burgasa v Bospor, da se tam združijo s turškimi brodovjem.

Političen pretep v Bukarešti.

Iz Bukarešte poročajo: Med starim in mlajm Filipescem na eni strani in vladnim listom "Viitorulom" je prišlo do kontroverze. Oba Filipesca, oče in sin, sta očitala vojnemu ministru razne nekretnosti. Vojno ministristvo je odgovorilo z objavo dokumentov, ki so kompromitirali mlajga Filipesca. Ta je napadel glavnega urednika lista "Viitorul". Berlesca, na ulici in razvil se je grad pretep. Šele občinstvo je ločilo nasprotnika. Filipescu senior naznanja sedaj, da bo podal o tej aferi ostro interpelacijo v zbornici.

Sneg na Ogrskem.

Tako na jugu kakor na severu Ogrske sneži že od 16. novembra. Temperatura je padla pod ničlo.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreem naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je dne 28. novembra 1915 po dolgotrajni mučni bolezni za vedno zaspal ljubljani soprog in oče

IVAN DEBEVC.

Pokojni je bil član društva Zaveznik št. 3 S. D. P. Z., društva sv. Cirila in Metoda št. 16 J. S. K. J. in društva št. 97 G. B. U.

Pogreb se je vršil dne 1. decembra pod vodstvom društva Zaveznik, kojega člani so se udeležili polnoštevno, za kar jim najiskrenejša hvala, kakor tudi slovenski godbi iz Moxham ter vsem prijateljem in znancem, koji so spremlili mojega nepozabnega soproga na hrvaško pokopališče v Johnstown, Pa. Dalje se lepo zahvaljujem zgoraj imenovanim društvom za krasne nagrobne vence.

Ivana Debevc, zalujoča soproga. Julija, hčerka.

Johnstown, Pa. (10-11-12)

"Mraz je, mraz!" izpregovorili

Kašelj in hripavost

prijeta z mraznim vremenom, ter jih je težko odpraviti. Njihovo zdravljenje zahteva hitre pomoči in rabo kakega zanesljivega zdravila.

SEVERA'S Balsam for Lungs

(Severov Balsam za Pljuča) se rabi pri zdravljenju prehlada, kašlja, hripavosti, vnetja sapnika in oslovskega kašlja že preteklih pet in trideset let. Je zelo izborni tešini pripravek. Njegovo rabo priporočamo vsem — mladim in starim, otrokom in odraslim. Cena 25 in 50 centov.

"Imel sem hudi kašelj," piše g. Frank Vacha, iz Elk River, Minn., "ter sem kupil steklenico Severovega Balsama za Pljuča in predno sem ga jemal, obo steklenico, je kašelj popolnoma izginil. Jaz sem ga let star ter se zdravim počutim."

Zatvoritev Panamske razstave.

O polnoči petega decembra so ugasnile vse luči na Panamski svetovni razstavi v San Francisco. Na razstavi je gorelo na stotine mnogobarvnih električnih svetilk.

Za nekaj hipov pred zatvoritvijo je zažarela razstava v tisočih bliskih. Od vseh strani so bili spustili rakete, umetni ogenj in pokalne bombe. Po temnem nebu so švigale tisočice iskric, zvezde, navtrice ter žarki šopi luči iz dvestoterih lučemetov. Onih par hipov je bilo spuščenih v zrak več kakor trideset ton razstreljivih snovi. Pirotehnik je zadnjič pokazal svojo umetno dovršenost ter zamrla. Obenem so tudi zamrli hrupni glasovi izstrelkov in žvižgov parnikov, bark in poleg razstave stoječih vojnihih ladij.

Se hip — in po bliščečem glavnem stolpu in po raznobojnih minaretih je šinil svet ter zamrl. Nastopila je tema po 288-ih dnevih snova, sveta, bleška in zabave.

Tekom 288 dni svojega obstanka je videla Panamska razstava osemnajst milijonov posestnikov, ki so ji prinesli 52.000.000 dolarjev. Petdeset milijonov dolarjev so uporabili v zdravstvene in organizacijske razstave, a dva milijona dolarjev je ostalo čistega dobička.

Povprečno je posejalo razstavo po 62.000 oseb na dan. Prve dni v februarju je bilo obiskovalcev enega milijona ljudi. Do 19. novembra so zaznamovali 19.000.000 posestnikov.

V splošnem se je Panamska razstava izjalovila. Vojna je iz svetovne naprave skoraj čisto ameriškansko. In ta ameriškanska razstava je bila kljub temu polna, zanimiva in poučljiva. Pokazala je poslednje korake hitro napredujoče in vedno bolj rastoče ameriškanske industrije. Pokazala je uspeh ameriškega uma in energije.

Vsi oddelki so bili prenapolnjeni z ameriškimi izdelki in predstavitelji. Tujega je bil ohranjen malo, skoraj nič. Le en ruski žid je slučajno pripeljal nekaj iz Francije, nekatere ostanke domače industrije in s tem enimi malenkostmi je otvoril nek kotiček na razstavi. Tam je izdeloval s štirimi gorjanci iz Kavkaza pipe ter prodajal cenene igrarije.

Poleg tega je bilo na razstavi kakih dvajset tujih paviljonov, ki pa so bili povsem prazni in neobiskani. Se najbolj izmed vseh so bili zastopani Kitajci in Japonec.

Kitajska, kot mlajša republika, je šla pod okriljem svoje starejše sestre — Zdravniških držav. Kitajska je, kakor se zdi v prvi razkriju svojo narodno industrijo in se pogumno predstavila pred oči gledalcev.

Japonski oddelek je bil od vseh tujih paviljonov še najbolj značilen. Videlo se je znake japonskega militarizma, napredek v umetnosti in vidi, japonsko trgovino in industrijo, japonsko samoniklost, rast in energijo. Japonci niso nič manj, kakor sami Amerikanci presenečali svoje posestnike.

Panamska razstava se je odlikovala, kot čisto ameriškanska, s svojimi šumom in bogastvom. Nudila je sicer tudi mnogo kar ni dajalo hrane ne umu in ne čustvu, temveč le praznilo žepa obiskovalcev.

Tam je bil cel Coney Island — cela vrsta zabav, gluposti in budalosti. Tam so kričali, zijala prodajali, sušili, sleparili in skubili.

Toda bili so tudi kraji, kjer je bila misel, zdrava zabava in znanje doma. Bili so oddelki, polni zanimivih in poučljivih strojev, oddelki tvornice, prosvetni in umetniški oddelki. Tam so se nahajali tudi polni in zanimivi oddelki posameznih držav.

Vsak odrastek ameriškanske industrije, vsaka država v svoji posebnosti in vseh posameznostih, vsaka panoga splošnega in političnega življenja so našli jasen in vreden izraz na Panamski razstavi.

Ne za ves svet, za Ameriko je bila Panamska razstava ogromne važnosti. Tu je samo zategadelj se jo je izplačalo postaviti. Amerika se je postavila pod kritiko in samokritiko.

Amerikanci radi pokažejo od časa do časa stanje in razvije svoje delavnosti in napredka. Panamska razstava je prav dobro služila Ameriki in Amerikancem ter jim zadovoljivo uspela. Pokazala jim je, da mora sedaj dobro in uspešno tekmovali z Evropo.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Ruska mladina se prihaja učiti v Ameriko.

Te dni je prispela v New York skupina petinšestdesetih inženjerjev in študentov-tehnologov v svojo nabavo štirih milijonov pušk.

Te ljudi je poslal sem vojno-obratni odbor, kojega naloga je preskrbeti Rusijo z municijo in dragimi vojnimi potrebščinami.

V tej skupini se nahaja mnogo študentov, ki žele izrabiti to priliko v svojo samobrazbo in, kar je glavno, da si pridobijo praktičnega znanja.

V Rusiji se pečajo v glavnem s teorijo, knjižno učenostjo ter se malo ozirajo na prakso, ki je temelj vsega znanja. Za najboljšje inženjerje se smatra v Rusiji oni, ki so bili tako srečni, da so si pridobili znanje in praktično dovršenost za mejo, posebno v Nemčiji.

V sedanjih krizi in težkem položaju pa se v deželi carja vse bolj in bolj začnajo zavedati svoje nesposobnosti in nedovršenega dela svojih višjih, posebno strokovnih šol. Tam kar mgoli vsakovrstnih modrosti, pa navadno je veliko premalo glavnega in neobhodnega za vsakega človeka — prakse in praktike.

Dobro bo, če bodo ravno v Ameriko prispeli študentje okoristili izvrstno priliko in prilžnost ter dopolnili svojo teorijo z ameriškansko prakso, prijeti za orodje ter se takoj lotiti dela. Zdaj si morejo pridobiti vse ono, kar so vsekar in še posebno sedaj neobhodno rabili za povzdigo ruske obrti.

Znanje, dobro zvezano in združeno s prakto, je glavna sila vsakega tehnika. Za preroditev in obnovo nove Rusije se ne potrebuje nič več berlinski študentje in pa razni plesalci. Rabi se ljudi dela, izkušeni in truda, težkega, resnega in neokrašenega truda.

Ti sedanjí študentje se bodo razšli na razne tovarne. Tam bodo zamogli začeti svojo praktično šolo in dovršenost. Razšli se bodo v razne fabrike po Philadelphiji, Bridgeportu, Torrento v Kanadi in drugje.

Po dokončanju svoje službene poslanice bi morali vstopiti v ameriškanske univerze, da dovrše svoja specialna znanja. Po parletnem učenju in izpopolnjevanju bi se ti študentje-teoretiki izpremenili v prave praktične moze, ki znajo svoje delo ne le po besedah temveč po dejanjih in izkušnjah. In takih inženjerjev Rusija zelo potrebuje. Samo s pomočjo takih delavcev se more Rusija ne le osvoboditi tujih znanjih uplivov, temveč povzdigniti in razširiti svojo lastno notranjo industrijo, more črpati brez konca in kraja svoje bogate naravne zaklade.

Razveseljivo dejstvo je, da so prišli ti mladi ljudje sem in koristno bo, če niso prišli le povojnat in potipavati puške in kanone, temveč zato, da pomorejo k bodočemu razviku Rusije.

Po "Rus. Sl."

Vsled pomanjkanja mleka

so tako v Lenu kakor v drugih gorjenj-avstrijskih mestih prepovedali kavarnam in gostilnam po polnoce belo kavo, čokolado ali čaj z mlekom. Kava z mlekom se dohaja v kavarnah samo od 6. zjutraj do popoldne.

Obsojen anarhist.

Vojasko sodišče v Terezinu je obsodilo urednika anarhističnih "Hornickih Listov" Vaelava Traxla na deset let težke ječe.

Iz dnevnika pesnika Frana Estrade.

Za "Glas Naroda" priredil F. R.D.

Ker je odšla, kaj nam preostaja, sree? Tavati po vrtu, ki je bil njen in poslušati glas za glasom, ki so ji bili ljubki, če bi bilo morda ostalo v njih kako naročilo za našo? Skoro gotovo. Ni mogoče, da bi najino goreče oboževanje, ki je tolikokrat trepetalo na teh prostorih, ne bilo vzbudilo v njej več kakor samo prijazno ginjenost. To liko stvari je na tem vrtu, ki sva se jih skupno učila, njen učitelj — jaz, in ona — moja učiteljica, včasih pa oba učena iste nesmrtno učiteljice.

"Ona mi je povedala imena zvezd, razodela mnogo evetlice, ki jih jaz nisem poznal v svojem mestnem življenju. Jaz sem ji pokazal neznane besede in nove stihle. Skupno sva spoznala, da ima senca vsakega drevesa različno barvo, da veje vsakega posameznega dvigajo v zraku različni šumi. Razkrila sva barvo labudovih oči. Prestela sva kolobarje, ki jih naredi kamenček, če pade v vodo. Prestela sva iskric, ki odletijo, če se z jeklom kresne ob kresni kamen in kolikorkrat se preobrne list vrtnice, če se utrga v višini vrha plezajoče vrtnice, pa dokler ne pade na zemljo.

"Vsa ta čudežna znanost naju veže kakor kako božanstvo. Duhovna sva enega in istega verstva, in če tudi bi se ločili najini sree daleč drug od drugega na tem sentimentalnem svetu, vendar se bodo srečale naše oči nad žrtvenikom ob uri daritve. In žrtvenik je svet; kajti cel svet je v vrtu — kakor je tudi lahko v sreči — pravi starodaven, mističen izrek, napisan v krogu na trikotu, — ne da bi se dal napolniti."

"Da, gospa; kamorkoli pojdemo, ponosna na vašo zmagojučo ljubezen, boste videli otroke meta-tične kamenčke v vodo, vrtnice, ki tresavajo listje na vršini zidu, sonce, ki meče senco na tla in veter, ki ječi med vejami; in če tudi vam bo morda neljubo, morali se boste spomniti na mene, kakor tudi tedaj, če boste videli konja dirjati in kresati iskric ob kamenju, in kadar priplava labud iz kanala; in kadar se prebudi v noči vi in vaša speča ljubezen, pogledajte skozi okno.... kajti vedno migljajo zvezde na nebu in vi veste za njih imena, jaz jih ja nisem vedel. In tako mi boste zvesti, če tudi mogoče pri glasu vseh teh kliev nemežikneje vaše oči v zasnehem in vaše ustnice poročajo s soustvenno ironijo: — pesnik — norec!"

"To je naročilo, ki mi ga je dal vrt; po pravici zasluži eno kitičico."

Stopil sem v hišo čez teraso. — Grem velikokrat popoldne. Posli me sprejmejo kakor člana rodbine; dovolijo mi, da tavam po samotnih sobah, kakor se mi poljubi. Zakrili so nekaj pohištva, odstranili so delikate predmete iz porcelana, postavili na vrt ali pa zaprli v peči vse evetličneke s evetličnimi rožami, ki so bili prej v salonu. Ni na svetu žalostnejše reči, kakor vaza brez evetlice. Takšne so zdaj vse, ki so bile prej prenapolnjene z vrtnicami in kitičicami.

"Skušal sem prepričati Manuela, da so na vsak način potrebne evetlice, ki so toliko let razveseljevale dušo stare matere, razveseljevale in polnile z opojnim vonjem duha nečakinja, če ne drugje, pa vsaj v prijetnih kitičikih, na peči v salonu, v njeni sobi, in gotovo tudi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Imate prav, gospod. — Manuela je mrmrala, ne vem, kakšne izgovore; evetlice dajo mnogo dela, in da bi jih ne užival nihče...."

"Govoril sem ji o ljubezni, ki jim jo je izkazovala donja Margareta."

"Gospoj jih nesemo na pokopališče, kakor je naročila gospica. — Povedal sem ji, da duši mrtvih ne ugajajo pokopališča, tjer truplo, sicer tako ljubljeno, gnije, ampak hodi obiskovat kraje, kjer je bila srečna, kjer so ostali sladki spomini, odmev ljubljene glasov godbe, ki so jo razveseljevali. Duša, ki ne umrje, pride iskat sledi življenja, kjer je živela, ne pa skriti kitičec, kjer gnolba pramaga meso."

"Tako, Ako hočete razveseljevati oči duše vaše rajne gospe s evetlicami, ki so ji bile najbolj priljubljene, postavite jih tukaj, na peč, poleg katere je preživela toliko ur, na on glasovir, na ono okno. In postavite jih nekaj tudi v to kristalno vazo pri kosarici ročnih del Ane Marije, če bi se tudi njen um v teh popoldnevih izgubil na potu in ne našel več domov."

"Starka je odšla, ne da bi odgovorila; trdovratna je in misli brez dvoma, da so vse to neumnost. Šel sem na vrt, odrezal lep šopek belih vrtnic in jih postavil v kristalno vazo. Peter pa je šel z veliko postrežljivostjo po svečo vodo."

"Vidim, je rekel, med tem ko mi je pomagal, — da gospod razumejo globoke stvari."

"Nekaj vedno, Peter."

"Vse, kar ste rekli, se zdi, da je imel človek v sreči, toda ni znal misliti; vi ste srečni, ker znate misliti, kar čutite."

"Verjemite mi; glavna stvar je čutiti."

"To tudi jaz pravim; toda ženske so, ne da bi hotel katere razaliti, izven duše, kos kamena."

Vi pravite, da gospa, ki je najbrže v nebesih, pride tuptam v svojo hišo; je popolnoma naravno. — Pravite, da je veseli videti svoje evetlice. Menite, da bi je ne veselilo tudi tuptam slušati svojo godbo? Včeraj namreč sem hotel igrati na glasovir za njo, pa se je razjezila Manuela nad mano. Rekla je, da je nespodobno, veseliti se, kadar je žalost v hiši; Vidite, igrati na glasovir imenuje ona veseliti se! Za božjo voljo!"

"Jaz sem ga pomirila, zagotavljam mu, da so njegove sonate tako pomizne kakor najpobožnejša molitev. Opiram se na svojo moralno oblast kot učen človek in mislim, da se bo glasil glasovir od današnjega večera v palači. Odkar je ubogi moč nehal igrati na glasovir, si je kratkočasil ure v solzah in vzdihih s teh, da je poljuboval tipke."

"Kaj mislite, da bomo imeli dostop do godbenih zborov mi, ki nismo v letih, da bi bili angelji?"

"Ubogi starček je, kakor mi imenujemo, ki se imamo za pametne, z gotovim domnevanjem "napol nor"; toda njegova godbena slabomnost, povzročena po dobrosrčnosti, spominih in lepi godbi, je brezdvomno velika žrtev za njo, ki mu je bila toliko let žena in prijateljica."

"Najžalostnejša reč v zapuščenosti hiši so okna. Zaprta čez dan, napravijo na človeka utis smrti, nekaj, kar se mora zadušiti v temnih sobah; odprta, so kakor veliki očesne jamice, ki so oslepele; kajti okno živi le, v nadi, da se prikaže v njem obraz; ogledovan od zunaj, je kakor okvir, ki vedno čaka na sliko. Zdaj so okvirji za vedno prazni, niti spomin na sladek smeh se ne more pričakovati v njih. Kdo ne sanja ob pogledu na okna? Če so znana, za njimi je zaklad, če so nepoznana, za njimi je iluzija."

"Po dnevu, če tavaš po mestih, sišiš včasih izza njih glasove otrok, smeh, zvok glasovirja; včasih je okno balkon in na njem kramljajo in se smejejo deklice; včasih se prikaže med napol zastirami perzijanami ženska, ki čita ali pa je žalostna; včasih je soba zapuščen in na nasprotni steni visi ogledalo. In v kristalu se slikajo veje dreves, ki so zunaj, podoba vsele deklice, ki hoče na onstran ceste z jehasom sadja na glavi."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

"Po noči, padajo sulice luči iz za okna na vrtove, ter ranjajo temno noč; in s sulicami padajo sence, mogoče prijetne, in smeh in godba. Včasih pa tudi tiho. Višji se senca starke, sedeče v naslovi na obeh oknih jedilnice. Najavno je, da me ni razumela. Vsi moji poskusi so ostali neuspešni. Zato je sedaj Peter zavzel za me, vsled sentimentalnega domišljevanja."

pisma, blago zvoneča in proseča, podobna kramljanju onih, ki jih pišejo. Nikoli nisem čital pisma Ane Marije, vendar pa sodeim, da ta edini stavek, ki mi prihaja od nje, dokazuje, da je pač tako. "Z obali morja...." Vidim iskric v njenih očeh, ki so se užgale, ko je izgovorila te besede; in vidim tudi vso lepoto morja in skal, odbijajočo se v njenem navdušenem razpoloženju obraza. Gotovo je nagnila glavo nazaj, zasmejala se in na lahko zamižala, kakor je njena navada, kadar opazuje ali se spomni na nekaj, ki se ji zdi krasno. Ne vem, če je stala nasproti morja, ko jo je pisala; mogoče; mogoče tudi, da je sedela na verandi kakšne hiše, kakoršne so po obalah, z vsem solnceem podneva, kopajočega se v pesku, z vsem svežim zrakom, igrajočega se s kodri, mogoče pa je bila sama. Mogoče so se penili grebeni na zeleno-modri vodi, beli kakor biseri, mogoče je čutila, da marjka njenezi sree moči, da bi mogla uživati vzvišeno krasoto in je... a oporo i vse pri tem spominu na me, reče: — z vso simpatijo! — "Simpatija", skoro ledena beseda, toda ona ima navdušeno in vročo navado izgovoriti jo, ki jo skoraj primorajo izgovoriti s srčnostjo. "Z obali morja...."

"Pod njenim podpisom, je napisano še drugo ime: "Avgustin". Njen mož se je velikodušno ponizal in dovolil izmenjanje plavajočee ginjenosti. Prav je tako! Res je, da sva sklenila prijateljstvo na dan, ko sta, za vedno združena v svetem zakonu, stopila na vlak, pot v svet."

Kako lepa je bila tisto jutro! Nikoli je nisem videl v mantilji; imela je, zoper svojo navado, la-se visoko počesane in lasni okras-ki so bili še črnejši, kakor kodri. Še bolj črni, kakor njene črne oči in preprežili so njeno lice s tankimi, zibajočimi senčnatimi črtami. Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti, pa vendar nočem, ker ni res. Njena ljubezen je bila tako nalezljiva, da smo bili vsi primorani biti srečni. Vstopila je v življenje zakonske dobe z najpopolnejšo mirnostjo; ni se ji tresel glas, ni bilo prisiljenosti v smehu. Za vse Vesela kakor zvonček, jasno jutro, smehljajoči vrt; v trsni utici smo pili po kmečkem običaju kmečko čokolado."

"Lebo bi bilo reči pri te priliki, da se mi je sree trgalo od žalosti

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way, box 57, Ely, Minn., Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, Stev. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, Stev. 114, Ely, Minn.

Val dopis, tikaž se uradnih zadev, kakor tudi denarni pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tobe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo- de odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Franc Koritnik in njego-
va družina.

Roman Romanov.

(Konec.)

Koritnik je vprašal in je dvig-
nil obraz.

"Nič ni... Slabo je... Slaba

hrana, denarja ni... Sama sva."

Oče je govoril počasi in z žalost-

nim glasom. In tudi Tončka je

izpregovorila.

"Tako je dolgočas, Francelj, ta-

ko silno dolgočas, da človek sede

in joka..."

Se je bila isto slabotno dekle-

ce, velikih globokih oči, belih in

nežnih lic, in tiha je bila in plašna.

Nobene pomoči ni bilo zanj, samo

zajokala je, kadar ji je bilo tesno

pri sreči, naslonila se je na mizo,

zakrila je obraz in je tiho zaihte-

la..."

"Včasih se mi sanja o materi,

približa se mi o polnoči, pred me-

ne stopi in govori z mano; poboža

me po laseh, in če imam solzo na

licu, me poljubi nanjo..."

"Tončka je pripovedovala s ti-

him glasom, sedela je bratu na

sproti in mu gledala v obraz."

"Oni dan se mi je sanjalo o smr-

ti... Zunaj so rožljale kosti, be-

la halja je vibrala v zraku, košice,

na desnica je dvigala močno sve-

tilko... Koso čez ramo, je stala

pri oknu in dvignila je luč in se je

posvetilo po sobi... Čisto sipe

se je dotaknil koščen obraz in na-

tlačno se je čulo..."

"Se vedno te je strah in še ved-

no si tako plašna in boječa..."

Koritnik je pobožal njeno roko,

drobna je bila in popolnoma mr-

zla."

Kam pa pojdeš?"

Po dolgem času se je oglašil oče

in je dvignil glavo.

Zdelo se je, da se je zbudil iz

globokih sanj.

"Po svetu, oče... daleč..."

Kaj naj mu pripoveduje!...

Samo domača vas mu je znana in

pot do mesta, nikoli se ni odpravil

čez prvo višjo goro, nikoli čez pr-

vo veliko reko..."

VII.

Kaj je življenje drugega kakor

velik boj, in kaj je velik in ime-

niten človek, ako ne dober in ne-

ustrašen vojščak!... Dober mora

biti in močan in pogumen — ali

pa silno mora biti hudoben in

zvit... na ta dva načina se lah-

ko spravi naprej. In le redko se

dvigne kdo sredi revnega ljud-

stva — vstane samotna luč, in ro-

jaki sami jo zasovražijo. Zbudi se

zavist, veliki črv gloje v prsih, v

srčni krvi se giblje in koplje in ne

miruje nič in dan... Zato zasov-

ražijo ljudstvo samotno luč, zamr-

žo in pozabi nanjo v svoji prikriti

jezi.

rušeni moči — tisti je premagal

dvakrat...

In tako se je bil približal ka-

krat čas, ko se je odpravil Ko-

ritnik na pot. Lepo je minel čas,

večinoma je govoril s sestro in ob

večerih se je pridružil oče.

Zimski večeri so bili to — tu-

intam peči, v peči goreč panj, več-

sah zatrepeče v svetilki plamen-

ček, Tončka šiva pri mizi, oče se

di na zapečku in dremlje.

"Ali pojdeš čez mesto?"

Sestra ga je vprašala in Korit-

nik je zaprl knjigo pred seboj in

se naslonil nazaj.

"Čez mesto pojdem..."

"Posloviš se še pri prijate-

ljih..."

"Nimam prijateljev na svetu."

Tončka! Sama hlinjenost je v lju-

deh, samo skrbno pripravljena

prijaznost, ali sreča ni in ni du-

še... Nikoli nisem zaupal niko-

mu velikega dogodka, samo maj-

hne in malovredne slučaje sem o-

menil proti takemu človeku in ni

ti tistih ni mogel obdržati in o-

brnil jih je gotovo v meni najne-

prijetnejšo stran... Samo hiva-

stvo na obrazih, sreča na jeziku, a

psi so hudobne in malovredne...

Zato nimam prijateljev in na ta

način se ne bo treba poslavljati od

njih... Na jutrajšnje popoldne

se podam na pot, proti večeru pri-

dem v mesto in se odpeljem z ve-

černim vlakom..."

Mirno je potekal večer in spr-

avi so se k počitku.

Zimska noč je bila zunaj, na

drobno je ležal sneg po okolici,

jasno je bilo nebo, vse zvezde so

se videle in svetila se je snežena

plast v luninih žarkih.

In drugega dne se je odpravil

Koritnik na pot.

Obšel in zapel je havelok, klo-

buk je potisnil na glavo in posegel

je v kot po dežnik.

"Z Bogom, oče!"

Segel je v roko, tresla se je, ve-

la in mrzla.

"Z Bogom!"

Slabotno se je oglašil oče, zatre-

petalo je v oči, zganilo se je krog

ust... "Menda se ne vidimo ni-

koli več..." Umrl bom, star

sem..."

Koritnik je stopil na cesto in

Tončka ga je spremljala.

"Ali se boš kdaj vrnil?"

Tončka je vprašala tiho in za-

mišljeno.

"Mogoče, Tončka, daleč grem,

silno daleč od doma..."

Molčala sta in nalikalo se je u-

diral pod nogami sneg.

"Ali boš kdaj pisal?"

Zopet je vprašala sestra in se

je ozrla v brata.

"Bom pisal... Tudi ti piši, vse

natančno piši, kako je: če so oči

zdravi, kaj je s teboj... kako je

z domom, ali vam je težko..."

Včasini so se ozirali za mimo

ljudmi.

"Zdaj ga ne bo nikoli več..."

Na skrivaj so sketepali in so se

umikali v hiše nazaj.

Šla sta vedno naprej in že sta

bila prišla do ovinka.

"Z Bogom, Tončka?"

"Čakaj, še grem s teboj na

prej... do konca ovinka..."

Vstaviti se je že hotel in potem

se je ozrl še enkrat nazaj prot

domu. Videl je črno postavo sre-

di ceste, mirno stoječo in strme

čo v daljavo, in vzlet je z glave klo-

buk in je zamahnil. In dvignila se

je roka v daljavi, zganila se je v

zraku in spustila se je doli ob ži-

votu... Bil je oče, ki ga je vide-

iz daljave — še so gledale oči, še

so mu sledili pogledi...

Izginilo je vse za ovinkom, in ko

sta šla tako sama in tiha, je

sklonila Tončka glavo, vztrepetalo

so trepalnice in solze so kanile na

snežena tla.

Samotna in prazna je bila vse

daljava, sneg je ležal vse naokoli

tuintam je zaklicala žalostna pti-

ca, letela je mimo lačna in plaš-

na..."

Vila se je v daljavo snežena ce-

sta, črno grmovje se je dvigalo ol

njej, kar so nesle oči...

Nikogar ni bilo na vsi poti. In

sredi tiste samotne se je približal

Tončka bratu, tesno se ga je okle-

nila in tesno se je stisnilo k nje-

mu drobno in slabotno telesce. In

tako sta ostala sredi samotne ce-

ste tesno združena — vabile se

daljave, vabila je naprej neskonč-

na cesta...

Nobenega glasu ni bilo od niko-

der; ni zaklical pastir, ni se ogla-

sil z zvonce, ni letela mimo prepla-

šenega ptica...

"Z Bogom, Tončka!"

Razklenil je njene drobne in mr-

zle roke in poljubil je njeno belo

čelo.

Tako je ostala sama sredi samot-

ne ceste; odaljili so se koraki, za-

vihral je havelok v daljavi, gubi-

la se je črna postavla sredi ne-

skončne beline, manjšala se je in

izginila...

Burja je pilnila, zaječali so goz-

dovi, počile so trhle veje, samotno

žvižganje je šlo čez daljave...

Moje življenje.

Spisal Ivan Cankar.

I.

Nedavno je "Slovenska Matica" razpošiljala po naših krajih

formular na katerega naj bi ljudje

napisali poglobitve zanimivosti iz

svojege življenja. Tudi jaz sem do-

bil tak formular, pa nisem vedel,

kaj bi z njim. Državni uradi so se

naučili slovensčine, morda se je bo-

seasoma tudi "Matica Slovenska".

Še huje pa je bilo, da so vpraša-

nja na tisti poli razodevala za svo-

jega očeta c. kr. profesorja, ki deli

velikega dogodka, samo majh-

ne in malovredne slučaje sem o-

menil proti takemu človeku in ni

ti tistih ni mogel obdržati in o-

brnil jih je gotovo v meni najne-

prijetnejšo stran... Samo hiva-

stvo na obrazih, sreča na jeziku, a

psi so hudobne in malovredne...

Zato nimam prijateljev in na ta

način se ne bo treba poslavljati od

njih... Na jutrajšnje popoldne

se podam na pot, proti večeru pri-

dem v mesto in se odpeljem z ve-

černim vlakom..."

Mirno je potekal večer in spr-

avi so se k počitku.

Zimska noč je bila zunaj, na

drobno je ležal sneg po okolici,

jasno je bilo nebo, vse zvezde so

se videle in svetila se je snežena

plast v luninih žarkih.

In drugega dne se je odpravil

Koritnik na pot.

Obšel in zapel je havelok, klo-

buk je potisnil na glavo in posegel

je v kot po dežnik.

"Z Bogom, oče!"

Segel je v roko, tresla se je, ve-

la in mrzla.

"Z Bogom!"

Slabotno se je oglašil oče, zatre-

petalo je v oči, zganilo se je krog

ust... "Menda se ne vidimo ni-

koli več..." Umrl bom, star

sem..."

Okolicega spomina seže daleč,

prav do tretjega leta moje dobe.

Pogorela nam je hiša in obubožali

smo došla. Mi otroci, kolikor nas

je bilo, smo se igrali na vrhu pri

sveti Trojici. Pod večer je bilo,

solnce se sijalo milo in toplo, ka-

kor sam božji blagoslov. Spodaj je

bila Vrhnika že vsa v senci, leske-

tala so se le še zgorenja okna gos-

poskih hiš.

"Jezus!" je vzkliknila sestra.

Zgrabila me je za roko in je tekla;

jaz, neroden v nogah, sem koloba-

ril za njo ter se prevračal nazad.

Po kamenju in po spolzki travi. Si-

len dim je bil obsenčen nebo prav

tja do ljubljanskega Vrha, do sv.

Prijateljica.

Spisal Milan Pugelj.

(Konec.)

Vlak je že prišel. Dana stoji pred kolodvorom in gleda nejevoljno. Ko zagleda Sevnikarjevo ženo, se ji obraz naenkrat izpremeni. Vesela je, prijazna, živahna. — Oh, ti si tukaj, Vida, Bog s teboj!

In poljubita se. Sevnikar stoji zadaj in čaka, da se kdo nanj domisli. Žena ga prime za rokav in potegne bliže.

— To je pa... mož! Dana ga pogleda in Sevnikarja oblije kurja polt. Pogleda ga namreč ravno tako, kakor bi ga se nikoli prej ne videla. Ponudi mu roko in pravi, da jo "posebno veselji".

Komedija, sikne v mislih Sevnikar, komedija! Ženske so od vraga. Lahko si doživel z njo same vražje stvari, pa jo srečaš čez leto in dan v drugih razmerah, in stoji pred teboj kakor hladna stena. Posebno me veseli, da vas pravi v življenju vidim!

Sevnikar odda postreščku Dano kovec in ponika se proti domu. Pridejo. Dana se giblje kakor doma. Gre v svojo sobo, pljuška z vodo in se umiva, pride ohiplano oblečena nazaj, vrata ima gol, roke čez komole, sezuje rdečo slabo, brene jo daleč od sebe, češ, da jo peče noga, sedi v mehlem in širokem stolu in se pogovarja. S Sevnikarjem obično kakor z bratom.

Lepa je, to se ji mora priznati. Jako razvita, močna, stasita. Kakšne prsi ima, kakšna kolena, komole, gležnje, a stopalo majhno! Vrat je pravilen, lice ovalno, oči čudovite, lasje razkošni. Sevnikarju se zdi, da diše od nje. Ne ki zdrav vonj, močan, opojen, ki se pretaka po sobi, to prihaja iz njenih temnih las. In Dana naposled govori, kakor bi vsega tega ne bilo.

Govore, kakor se govori v družini, kjer sede domači ljudje med seboj. Neprisiljeno, vsaka šala pride prav, vsak prenos dovtip, ki se napravi na njegov račun. Proti miraku gredo na sprehod in Sevnikar opazi, da Dana še vedno nima sreče s šiviljami. Njene obleke so kakor nekoč preohlape, kar pa ne pomanjšuje vtiska njene orjaške postave. Tudi čevlje bi lahko nosila manjše, ker je njena noga majhna, in nizke pete, ki jih ima, niso okusne.

In ko ni treba Sevnikarju govoriti, se naenkrat oglasi njegova vest in ga strogo vpraša: ali bi ti še lahko Dano ljubil?

Vroč mu postane, otrse glavo in si prične žurno predstavljati svojo ženo, vse njene skrivne vrline in lepote. Belino njenih ram, prsi in bokov, njeno deklislo ljubkost, lepoto njenega obraza, kadar jo objame strast. A vest zahteva še enkrat od njega: Ali bi ti še lahko Dano ljubil?

Sevnikar si ostane odgovor dolžan. Čez tri dni pa se pripeti tole: Sevnikar pride domov in odpre naglo vrata v spalnico, ker v srednji sobi nikogar ne najde. Od velikega zrcala, ki stoji na tleh, se obrne proti njemu Dana. Uravnava lase; obe roki ima na glavi. Krilo ima na sebi, a od pasa gori je v sami srcaji. Njene rame so polne, zarjavele, zdrave, privlačne. Skozi tenko srcajo se vidi konture prsi.

— Češmo se. Možkin ni vstop dovoljen! pravi gospa, ki je Sevnikar ne vidi.

Umakne se naglo in se mrmraje oprost. Gre skozi kuhinjo na hodnik, hodi gor in dol in je nenačuvno vznemirjen. V mislih v enomer našteva močne rame, konture prsi. In pri tem mu je vroče. Premišlja o tem, razporediti in razbrati svojih občutkov ne more. Vse tako valovi semintja, kakor bi močno pihnil v skladišče vode. Sklene samo: Pustimo, pustimo!

In deseti dan se je pripetilo se tole: Z Dano sta sedela sama v sobi. Delal se je mrak. Ona je sedela pri mizi in kadila cigareto, on je sedel pri oknu in gledal svoj akvarij. Vrščikov vodnih rastlin, ki so nanovo pogrnili, ni opazil. Dana je govorila z njim, kakor se je menila navadno z možkimi. Hotela se je pokazati modro. Sevnikar se je oziral k njej in užival samo njeno zunanost.

— Kultura, je rekla ona, to je najvažnejši faktor naroda in meni se zdi, da je v našem narodu premalo. Ali se vam zdi drugače? — Ne, je odgovoril Sevnikar v drugih mislih, ne zdi se mi drugače, temveč enako se mi vidi. — Če bi bili mi kulturnejši, da!

da! Vse bi bilo tako, kakor bi moralo biti. Kultura, Bože mili, kultura!

Dana je odložila cigareto, puhnila zadnji dim in se naslonila nazaj. Po Sevnikarju je nekaj zaigralo. Vstal je, šel proti njej in vzdihnil polglasno: Kultura, kultura!

Naenkrat se je je močno oklepala okoli vrata in tiščala svoja usta na njena. Dana se ni branila, kakor bi tega takoj ne razumela. Se je čez nekaj časa ga je pričela riniti od sebe. Ko je imela usta prsta in jo je on poljuboval na oči, je rekla mirno:

— No, no, kaj pa to delate? Sevnikar se je dvignil, vtaknil roke v žep in hodil s poveseno glavjo po sobi. Bilo je, kakor bi se zmedel. Zašel je nevede tako v položaj, ki mu je bil popolnoma neznan in nepričakovan.

Potem je prišla domov gospa, ki je imela ravnokar posla pri trgovcu za pohištvo.

Sevnikar se je drugo jutro zbudil s takimi občutki, kakor bi bilo vse življenje za njim sen. Bil je nesiguren v kretanjih in besedah, umival se je izredno dolgo in razmišljeno in pri zajtrku je sedel nekoliko blede in prepadel.

Vršilo se je to v srednji sobi. Septembrsko solnce je sijalo skozi okna in oživilo stene in slike po njih. Zdelo se je, da je izginila turbula iz mračne in žalostno ubrane pokrajine, ki je visela nad nizko omarico. Skoree je tekal po kletki in se čemerno oglašal, po akvariju ob drugem oknu so se leno premikale zlate ribe.

Dana ni bila oblečena kakor navadno. Na nogah je imela ozke lakaste čevlje, na sebi motno črno krilo in svetlo svileno bluzo, zapeto do ušes in do dlani. Govoril ni dolgo nihče. Ura je tiktakala v svoji mrtvaški tuzici in zibala počasi svetlo in ploščato minuto. Gospa, Dana in Sevnikar so mešali kavo in drobili vanjo kruh. V kuhinji je odprla dekla vodovodno pipo in čulo se je šumenje vode, ki je letela v skaf. Gospa se je počasi in slabovoljno oglašala:

— Dana še dopoldne odpotuje. Sevnikar je pogledal iznad kave in rekel počasi:

— A tako! — Meni to ni prav, se je upirala gospa. Obrnila se je proti Dani in ji dejala: — Ti si čudna, to je res. S svojim čudnim vedenjem razjeziš človeka, posebno če te ima rad.

— Moram, je pojasnila Dana. Namreč... domov moram. Neke stvari imamo tam... nezanimivo popolnoma.

In čez nekaj časa, ko je nekdo pozvonil, je dostavila:

— Postrešček!

Šla je v svojo sobo, se čez nekaj minut vrnila v klobuku, s torbico in rokavicami ter povabila smehljaje:

— Ali me spremljaš, Vidka?

In naenkrat — vspršilo Sevnikarja in sredi sobe — jo je pričela burno objemati in poljubljati.

— Ti uboga, ti blaga, ti dobra Vidka! Ti uboga Vidka! O Bog, o Bog!

Gospa se je naglo oblekla in povabila tudi soproga. Šli so redko besedni na kolodvor in tam je Dana zopet napadla slast poljubovanja. Ko je odhajala proti vlaku, si je brisala solze. Iz premikajočega se kupca je nahajala z robem in tudi Sevnikar je mahal.

Na peronu je bila gneča velikana. Čokratemu železničarju se je mudilo, in ko je rinil skozi gnečo, je mrmraje preklinjal. Službojuči uradnik z rdečo kapo je ogledoval ženske in skušal z njimi koketirati.

Sevnikar in žena sta se prerila počasi skozi izhod in se zunaj ustavila.

— Ti bi jo bil moral pridržati, je rekla gospa. Zakaj ji niso prigovaljati?

— Vendar veš, da sem vedno tisti, ki nikomur ničesar ne vsiljuje. Človek je srečnejši, če ravna po svoji prosti volji.

Šla sta. Cesta se je bleščala v soncu in po trotoarjih so hiteli ljudje s svojimi vsakdanjimi skrbmi na obrazih.

Marconi o napadu Zeppelinov.

"Berl. Tegebl." poroča iz Lugana:

Marconi, ki se je vrnil iz Anglije, je poročal, da so Angleži sedaj pripravljeni o vrednosti zračnih ladij in da so začeli graditi take zračne ladje. O bombnih napadih Zeppelinov, ki jih je Marconi v Londonu sam opazoval, pravi, da je nastala pri začetku bombardiranja in gnenja branečih topov

"panika". Bombe iz Zeppelinov so imele tako eksplozivno silo, da so raztrgale cele hiše. Neki njegov spremljevalec je bil na 40 m razdalje ranjen od drobec bombe. — Gasilec je bilo težko pogasiti vse požare. Marconi se je izrazil tudi o mučnem vtisku, ki ga je napravila abstinenca Italije od bal-kanske operacije pri Angležih. — Zato pa je ves London navdušen za Cadorno. Končno je poročal, da morejo letalci s pomočjo malih brezžičnih aparatov poročati iz zraka in da jim ni treba spustiti se na zemljo.

Iz bosanskih srednjih šol je bilo v lanskem šolskem letu izključenih 245 dijakov in to iz sarajevskih zavodov 96, v Banjaluki 46, v Tuzli 43, v Mostaru 28, v Bihaću 24, v Travniku 17, v Trebinju 13 in v ostalih krajih 12.

NAŠI ZASTOPNIKI, kateri so pooblašteni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihail Cirar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jannik. Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M. Roltz, Frank Janesch in John Gern.

Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Sattlich. Clinton, Ind.: Lambert Bolskar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ia. in okolica: Lukas Podbregar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verblč. Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Depue, Ill.: Dan. Badovinac. La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zalelet in Frank Bambich.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.

Springfield, Ill.: Matija Barborič. Columbus, Kans.: Joe Knafele.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec. Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller. Mineral, Kans.: John Stale.

Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.

Ringo, Kans.: Mike Penell. Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shultz in M. F. Kobe.

Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.

Aurora, Minn.: Josip Fugina. Chisholm, Minn.: K. Zgone, Jakob Petrich.

Duluth, Minn.: Joseph Sharabon. Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouze.

M. L. Kapsch, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze. Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.

Hibbing, Minn.: Ivan Pouše. Kitzville, Minn. in okolica: Joe Ada mich.

Nashua, Minn.: Geo. Maurin. Virginia, Minn.: Frank Hrovatic.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.

Great Falls, Mont.: Math. Ulrich. Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.

Roundup, Mont.: Tomaž Paulin. Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka. Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marincic, Chas. Karlinger, Jakob Resnik in John Prostor.

Barberton, O. in okolica: Alois Bant.

Bridgeport, O.: Frank Hočvar. Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, O. in okolica: J. Kumše. Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin. Allegheny, Pa.: M. Klarich.

Ambridge, Pa.: Frank Jakše. Ressemer, Pa.: Louis Hribar.

Bradford, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Pletersček.

Burdine, Pa. in okolica: John Kerzišnik.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Broughton, Pa. in okolica: A. Dem Sar.

Darragh, Pa.: Dragutin Slavč.

Dunlo, Pa. in okolica: Josip Suhor.

Export, Pa. in okolica: Frank Trebec.

Fores. City, Pa.: K. Zalar in Frank Leben.

Farell, Pa.: Anton Valentinčič.

Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher.

Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.

Irwin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polane.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.

Monessen, Pa.: Math. Kikelj.

Moon Run, Pa.: Frank Maček.

Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakše.

I. Podvašnik, I. Magister in U. R. Jakoblich.

Steelton, Pa.: Anton Hren.

Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.

West Newton, Pa.: Josip Jovan.

Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Peter nel.

Tooele, Utah: Anton Palčič.

Winterquarters, Utah: L. Blasič.

Black Diamond, Wash.: G. J. Poenta.

Davis, W. Va. in okolica: J. Brodich.

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenčan.

Grafton, Wis.: John Stampfel.

Kenosha, Wis.: Aleksander Pazdir.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.

Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin.

West Allis, Wis.: Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin.

Stallch in Valentin Marčina.

Kemmerer, Wyo.: Jos. Motoh.

Iščem FRANKA KRAMAR, doma iz Kočevske Reke. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Alois Rolih, Box 112, St. Marys, Pa.

Rad bi izvedel za naslov FRANKA BROŽIČ, podomače Provi-jantov iz Zgoranjega Zemna pri Ilirski Bistrici. Poročati mu imam nekaj važnega iz starega kraja. Zato prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Anton Boštjančič (podomače Duganov Tone), Box 339, Sheffield, Pa. (11-14-12)

OPOMIN. Vse one rojake, ki sem jim posodil gotov denar, prosim, da mi v kratkem vrnejo. Ako ne, sem primoran, da jih obelodanim s polnim imenom, ker vsak delavec težko služi denar.

John Ličan, R. F. D. 3, Beechwood, Pa. (11-13-12)

NAZNANILO. Podpisani delam pri veliki premogarski družbi v Harvey, W. Va., ki ima 27 majh mekega premoga. V 20 majhah se stalno dela. Kdor želi dobiti delo, lahko meni piše za pojasnila.

Jacob Kozin, Harvey, W. Va. (11-13-12)

ZAHVALA. Tempotom se najiskrenejše zahvaljujem vsem oni, ki so mi bili v pomoč za časa moje in moje žene bolezni, kajti niti sebi nisva mogla prav nič pomagati, kaj se skrbeli za svoje štiri nedolžne otročiče. Posebno hvala Spendalovim fantom, ki so nama bili vedno v pomoč. Najbolj mi je pa ponehala srčna bol takrat, ko me je ambulanca odpeljala v bolnišnico in so družine Ignacij Spendalova, Frank Legova in Mikova prevzele otročičke v svojo skrb, dokler ni žena okrevala. Hvala tudi onim, ki so me v bolnišnici obiskali in Alojziju Baudetu, ki je prišel po mene v bolnišnico. Vsem najiskrenejše zahvala in objubim, da sem vam tudi jaz ob vsaki priliki na razpolago. Rojakom pa svetujem, da vselej v bolnišnico, ako sta bolni, ker jaz vem, da bi bil gotovo že mrtev, ako ne bi poslušal ta nasvet.

Zajedno pa naznanjam, da bom prihodnje sredo že zopet delal na svojem mestu in se rojakom vljudno priporočam. Hvaležni

Vidoslav Rovanšek, Cherry St., Conemaugh, Pa.

Iščem rojaka FERDINANDA MACHEK. Pred dvema letoma je bival v Premrose, Pa. Če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, prosim, da mi ga naznani, ali naj se pa sam javi. — Anton Pintar, Box 204, Moon Run, Pa. (10-13-12)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja ANDREJA FERKMAN. Pred petimi meseci sva bila skupaj v Crestmont, N. C. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam javi. — Frank Podboj, Box 25, Pensacola, N. C. (9-11-12)

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR ZA LETO 1916

Cena mu je 35c.

Dobi se pri: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 82 Cortlandt St., New York.

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki: Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Fr. Leskovic, Box 44, Franklin, Kans.

Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.

M. Ogrin, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill.

Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind.

M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.

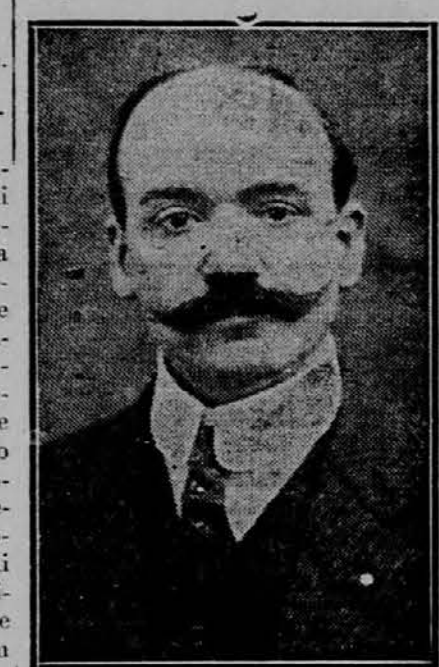
Fr. Černe, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

SLUŽBO DOBI slovensko dekle za pomoč v kuhinji v gozdu pri: Joseph Fabec, Box 83, St. Marys, Pa. (10-11-12)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja TONETA MUHVIČ in bratrance ANTONA KALČIČ. Pred enim letom smo bili skupaj v Elkins, W. Va. Muhvič se nahaja nekje v Kansas City, Kan., Kalčič pa v Pennsylvaniji. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za nju naslov, da mi ga naznani, ali naj se pa sama oglasi, imam njima nekaj važnega poročati. — Tony Turk, Millers Camp, Box 98, Chelvan, W. Va. (10-13-12)

Iščem svojega prijatelja ANTONA TONI. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se mi pa sam oglasi. — Jacob Zajec, R. F. D. 2, Box 115A, Irwin, Westmoreland Co., Pa. (9-11-12)

NAZNANILO. Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKŠHE, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila. Sedaj se mudi v Forest City, Pa. in okolici. Upravištvo "Glas Naroda".

Rada bi izvedela za svoja dva brata ANTONA in FRANKA FLAK. Pred tremi leti sem dobila pismo od njiju, bila sta v Cleveland, O. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglasi, ker imam njima poročati važne stvari. — Johana Žitnik, Box 25, Deer Park, Ill. (9-11-12)

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn. Rojakom Slovencec naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. šte. 413. Za obilen poset se priporočam. JOS. SCHARABON.

HARMONIKE podla kakršnekoli vrste izdelujem le popravilam po najnižji ceni, a de o trpežno in zanesljivo. V poprav. zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem 2. and 18 let tukaj v tem poslu in sedit. v svojem lastnem domu. V poprav. zanesem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu ka koršno kdo sahteva brez nadaljnji uprašanj. JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR (Notary Public) v GREATER-NEW YORKU **ANTON BURGAR** 62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y. IZDELUJE IN PREŠKRBUJE vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne navete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika zaloga vina in žganja. **MARIJA GRILL** Prodaja belo vino po 70c. gallon črno vino po 80c. Drožnik 4 gallon za \$11.00 Brinjevec 12 steklenic za \$12.00 4 gallon (sodček) za \$16.00 Za obilno naročbo se priporoča Marija Grill, 5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

VRNIMO SE.

Mi vsi se radi spominjamo dni, ko smo bili polni zdravja in moči, ko je bilo videti, da ima svet za nas pripravljeno le srečo in veselje. Kaj nas je napotilo, da smo izpremenili svoje navade, da smo zapustili srednjo pot zmernosti v vsaki stvari? Vrnimo se k staremu načinu življenja, k priprosti hrani, k večjemu telesnemu delu, k svežemu zraku in posebno pazimo, da bo naš prebavni sistem v dobrem stanju, da preprečimo konstipacijo in nje komplikacije, slabost in nervoznost. Kakor hitro opazite kako nerednost, vzemite

TRINER-JEVO

ameriško Elixir grenko vino

To sredstvo je zelo uspešno ker poveča prebavne funkcije ter nam raditega vrne prejšnje splošno zdravje, dokler ne pademo zopet nazaj v stare slabe navade. To sredstvo tudi

Olajša bolečine v notranjosti, odpravi konstipacijo, ustvari tek, ojači prebavno moč, vzdrži organe pri delu, odpravi nervoznost.

Oživi in ojači, da nove energije, prepreči in olajša konstipacijo, odpravi glavobol, daje pomoč deklicam in ženskam v njih bolestitih ter je zelo dobro pri bledičnosti in klorozii.

Cena \$1.00 V lekarnah

JOS. TRINER, izdelovalec

1333-1339 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Če se hočete izogniti bolečinam, imejte pri roki Triner-jev Liniment ter drgnite telo z njim, kakor hitro čutite najmanjšo bolečost, ali revmatično ali nevralgično. Cena 25 in 50c., po pošti 35 in 65c.

WATERLOO

Francoski spisala: Erckmann-Chatrian.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

30

(Nadaljevanje).

Za čete, ki so se nahajale pri cerkvi izven vasi, smo bili torej dovolj močni.

Dospeli smo na mali trg, na katerem je bilo vse polno vojakov, ki so čakali povelja za odhod. Z vseh cest so prihajali tudi drugi in se jim pridruževali.

Pri mostu je bil ostal samo en mal oddelek, ki se je ustavil pri so-vražniku. Prusi, kateri so hoteli pognati naše nazaj, so neprestano streljali nanje.

Skozi dim je bilo mogoče videti samo bajonete, prednjo stran cerkve, generale, ki so ji dajali z vzišenega prostora povelja.

Od Saint Amanda je še vedno gromelo. Na višini sem opazil oddelek kavalerije, ki je z vso silo dirjal proti Sombrefu, da bi nam prišel za hrbet.

Za našim hrbtom so se bili boji med dragonci in ulani. — Moj Bog, koliko teh ulancev sem videl naslednji dan mrtvih na bojnem polju.

Ker je bil naš bataljon največ pretrpel, je stopil sedaj v drugo vrsto. Takoj smo zopet našli našo stotnjo, kateri je poveljeval stotnik Florentin. Po cesti mimo nas je drvela artilerija. Konji so šli kakor blisk. Vsi vojaki so upili, nekateri so celo peli in vihteli svoje puške, in vsi so imeli odprta usta. Jaz sem bil zopet stopil poleg Bucheja. Komaj sem se nekoliko odsopele, smo začeli iti naprej.

Zapovedali so nam prekoračiti potok, pognati Pruse iz Ligny, višino zasesti in razkropiti prusko armado. Če bi vse to storili, bi zmagali.

To je vedel vsak, toda ker je imel sovražnik v rezervi toliko čet, to nikakor ni bila malenkost.

Vse se je pripravljalo na napad na most; videlo se je komaj pet ali šest mož pred seboj. Zelo sem bil vesel, ker sem izprevidel, da je veliko vojakov pred menoj, in da torej ne bom prvi. Najbolj me je pa veselilo, ker je stotnik Florentin ustavil stotnjo na cesti poleg velikega skednja, katere vrata so bila na široko odprta.

Razpostavili so nas med razvalinami, da bi pomagali neki napadajoči koloni pred nami. V skednju nas je bilo kakih petnajst mož. Se vedno jih vidim pred seboj. V kotu, kjer je vodila lestev v gorenji prostor, je ležalo kakih pet ali šest mrtvih Prusov. Zadaj je bila mala odprtina, odkoder se je videlo na drugi konec ceste.

Naši posadki je poveljeval Cebedej. Poročnik Bretonville se je nastanil s peščico ljudi v nasprotni hiši, stotnik Florentin pa nekje drugje.

Cesta je bila vsa polna vojakov. — Potem smo popravili vrata in jih zabarikadirali. Z delom se nismo bili gotovi, ko smo zaslišali na cesti streljanje. Kamenje in opeka je padala, in dva moža, ki sta stala pred skednjem na straži, sta bila takoj mrtva. Takoj zatem smo zaslišali kako se je kolona umikala preko mosta. Oddano je bilo kakih dvanajst strel, katere smo prav dobro slišali žvižgati skozi zrak.

V akciji je bilo stopilo dvanajst topov, katere je bil Bluecher razpostavil koncem ceste.

Cela kolona, tamburji, vojaki in častniki so se začeli umikati. — Vsak je hotel prehiteti drugega in slednjič je bilo to umikanje podobno pravemu orkanu. Nikdo ni pogledal nazaj, vse je drlo naprej.

Komaj so se zadnjim zaprla vrata skednja, se je Cebedej sklonil iz line in s strašnim glasom zaklical:

— Prusi!

Ustrelil je. — Vsi smo se zagnali na lestvo, toda predno smo dospeli do vrha, so bili Prusi že pri nas.

Cebedej, Buche in vsi ostali, ki niso imeli časa, da bi splezali v gorenji prostor, so se začeli boriti s sovražnikom.

Se danes vidim v duhu ene pruske vojake; imeli so dolge brade in brke, obraze rdeče, divje poglede in okrvavljene roke. Se nikdar nisem doživel kaj takega.

Cebedej je kričal: — Brez pardona! To je izgledalo tako, kakor da bi bili mi močnejši.

V istem trenutku, ga je nekdo s tako silo udaril s kopitom po glavi, da je omahnil na tla. — Videč, da ga bodo na kosce razsekali, se mi je tako zasmil, da sem zakričal:

— Nanje z bajonetom!

Padli smo nanje, dočim so naši tovariši streljali iz lin. Posadka se je sicer umaknila, toda kaj je to pomagalo. Začel se nam je približevati cel pruski bataljon.

Buche je vzel Cebedeja na rame in ga odnesel v gorenji prostor. Mi smo imeli samo še toliko časa, da smo zaklicali za njim:

— Hitro napravi!

Pomagali smo mu, da je splezal z njim po lestvi. Jaz sem bil pred zadnji. Zdelo se mi je, da lestva nima ne konca ne kraja. Tedaj so začeli v skednju pokati strelji.

Slednjič smo srečno dospeli do vrha. Vsi smo mislili potegniti lestvo za seboj, toda ni šlo. Mi smo streljali nanje, in vlekli lestvo s seboj. Zapazil sem, da je na zadnjem klinu lestve neki moj tovariš prestreljeno glavo. Lestvo smo vlekli in vlekli, slednjič smo pa izprevideli, da je predloga in da je gorenji prostor nižji kakor spodnji.

Nismo vedeli kaj bi storili. Malo je manjkalo, da nismo vsi skupaj zoreli.

Cebedej, ki je ravno prišel k zavesti, je rekel:

— Postavi kuško med kline.

Ta misel je bila rešitev za nas. — Na cesti je ropotalo in gromelo, da je bilo groza. Cela cesta je bila polna Prusov, skedenj pa poln Francozov.

Prusi so bili še bolj razjarjeni kakor mi. Kakor živali so upili: — Notenih jetnikov!

Ker smo streljali, so postali kakor živine. Vdrli so vrata. Iz sosednjih hiš smo zaslišali kletve, upitje, kričanje, francoske in nemške kletvice in komando poročnika Boetenvilla.

Tedaj so zapovedali pruski častniki prinesiti slame in zažgati skedenj. Sreča za nas, da ni bila letina še pospravljena, še ne, bi nas vse zažgali.

Streljali so v skedenj, pa niso mogli mogli ničesar opraviti, ker je bil napravljen iz močnega hloda.

Stali smo drug za drugim in streljali na cesto: vsak strel je zadel.

Najbrže so bili ti ljudje zopet osvojili cerkveni trg, ker se nam je zdelo, da streljajo naši iz velike daljave. Nas je bilo tristo, sovražnika pa kakih štirideset.

— To je tvoj konec, Josip, — sem rekel sam pri sebi. — Od tukaj ne boš prišel zdrav. To ni mogoče!

Tako mi je utripalo srce, da na Katarino niti misliti nisem smel. Umakniti se nismo mogli nikamor, ker so bili Prusi zasedli vso cesto. Zasedli so tudi nekaj stranskih ulic in osvojili par hiš.

Naenkrat je pa vse utihnilo. Najbrže so zopet nekaj pripravljali; mogoče so iskali slamo, mogoče so pa poklicali topničarje.

Pogledali smo v dolnji prostor: odspodaj ni bilo nobenega Prusa več.

Ta tišina je bila veliko strašnejša kakor prejšnji ropot. Cebedej je vstal, iz ust in nosa mu je tekla kri.

— Pozor! — je zaklical. — Lopovi se pripravljajo na nov napad! Nabavite!

Komaj je izrekel to besedo, se je stresel skedenj od vrha do temelja. — Zdelo se nam je, kakor da se vsi pogrezamo v zemljo.

Vsled tega silnega stresljanja je začelo padati tramovje in opeka. Izpod nog nam je šinil ogromen plamen, razsvetil cel prostor in si posikal zavetja v strehi. Vsi smo popadali na tla. Razpočila se je bila bomba, katero so vrgli Prusi.

Ko sem prišel zopet k zavesti, sem slišal, kako mi je piskalo nekaj mimo ušes. Kljub temu sem pa videl, da so poskušali pristioniti Prusi k odprtini manjšo lesto, videl sem pa tudi Bucheja, ki je stal pri odprtini in z vso silo suval z bajonetom.

Do mozga me je izpreletelo, ko sem pomislil, da hočejo priti Prusi do nas in nas vse poklati. Vse moje moči sem zbral in zakričal: — Živel cesar!

Isto so zakričali tudi tovariši, ki se niso bili mrtvi. — Slednjič se nam je posrečilo prevrtni letvico. Ostalo nas je še šest. Dva sta streljala skozi odprtino, štirje so pa basali puške.

Se sedaj se čudim, da sem se v tem strašnem položaju nenadoma pomiril in samo ena misel mi je prešinila mozgane: — Reši se, če se moreš!

Tudi drugi so najbrže mislili na to, zato so pa klali, da je bilo groza. — To je trajalo skoraj četrte ure.

Naenkrat so pa zagromeli topovi, skočili smo k mali lini in previdno pogledali na cesto.

Blizala se je naša kolona. — Klici "živel cesar" so postajali vedno razločnejši.

Prusi so se začeli umikati. — Naenkrat smo bili v dolgem prostoru, od tam pa na cesti. — Za mrtve in ranjene tovariše se nismo zmenili.

(Nadaljuje se).

Idobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvenredno nedeljsko in poštavnih prasnikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donosa dnevno poročila z bojišča in rane sliko. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 15,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSakovrstne TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST 80:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Bertha pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Prof. Nikola Jerić Tolstoj je pisal: Knjiga sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga nam pravi na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Boedenstet: Odkar je umrla naša mati, ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dedel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštva boljši časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje poljubil, v čeno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vsak kulturni jezik, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Marti: To je najboljša čitljiva knjiga, kar sem bil kdaj bral....

C. Neumann Neher: To je najboljša knjiga, kar se ji sploh lahko reče, ki se bori za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom poslal. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli po krščanstvo in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta človeka Bertha pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislila, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

Naročite jo pri

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAKLANJALO.

Kojakom v državi Illinois in Wisconsin nameravamo, da jih bo to običaj naš nastopnik.

Mr. FRANK MEE

Kateri je opravičen pobirati naročino za list "Glas Naroda" in izajati pravovelnost potrdila. Mojakom ga toplo priporočamo. Upravičeno "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravno.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvornikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kazipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naravnih zvezijskih zadevah: kako: postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

PETER ROJAKI

Najbolj uporabna knjiga za vsakega, ki se zanima za vojno, kakor tudi za vsakega, ki se zanima za mir. Knjiga je napisana v preprostem jeziku, a vsebuje vse, kar je potrebno za razumevanje vojne. Knjiga je napisana v preprostem jeziku, a vsebuje vse, kar je potrebno za razumevanje vojne. Knjiga je napisana v preprostem jeziku, a vsebuje vse, kar je potrebno za razumevanje vojne.

JAKOB WAHČIČ, 1092 E. 64th St., Cleveland, O.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika

Cena samo 25 centov

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravn otako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Poslajte 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street.

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več resnimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v kakšni koli HASSAN PREMIJSKI POSTAJ ali pri THE AMERICAN TOBACCO CO., Franchise Dept. 490 B'ome St. New York, N. Y. Ta ponudba ugasne 31. marca 1916.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,
Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street.

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljke tudi sedaj, zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljke v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino!

100 K velja sedaj \$14.80 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.